შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი

ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა,
ესთეტიკური და ფიზიკური აღზრდის საგამოცდო
ტესტების შემუშავებისა და შეფასების დეპარტამენტი

როგორ მოვემზადოთ მასწავლებლის საგნის გამოცდისათვის

მუსიკა

თბილისი
2026

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი

საგამოცდო კრებული წარმოადგენს „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის“ საკუთრებას და დაცულია საქართველოს კანონით - „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“. „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის“ ნებართვის გარეშე დაუშვებელია ტექსტში რაიმე ცვლილების შეტანა, მისი რეპროდუქცია, თარგმნა და სხვა საშუალებებით (როგორც ბეჭდვითი, ასევე ელექტრონული ფორმით) გავრცელება, აგრეთვე იკრძალება საგამოცდო კრებულის გამოყენება კომერციული მიზნებისათვის.

სარჩევი

შესავალი	4
მუსიკის მასწავლებელთა საგნის გამოცდის პროგრამა	5
მუსიკის საგნის საგამოცდო ტესტის სტრუქტურა, ქულათა განაწილება	19
დავალების ტიპების აღწერა, განმარტებები და რეკომენდაციები ტესტზე მუშაობისათვის:	
I დახურული კითხვები	22
II პრაქტიკული დავალებები	23
III შესაბამისობის დადგენა	25
IV დავალება პასუხით ,,ჭეშმარიტია - მცდარია”	25
V ქრონოლოგიის განსაზღვრა	26
VI მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზი	26
ტესტის ნიმუში	29
შეფასების სქემა	57
ზოგადი რეკომენდაციები ტესტისთვის	63

შესავალი

მასწავლებლის საგნის გამოცდის ტესტი მუსიკაში ეფუძნება განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ შემუშავებულ ეროვნულ სასწავლო გეგმასა და მასწავლებლის სტანდარტს. ტესტის საშუალებით ფასდება საგნის სწავლებისათვის სტანდარტით გათვალისწინებული მასალის ცოდნა, მასწავლებლის მიერ პრაქტიკული უნარების გამოყენება, შემოქმედებითი უნარი, მუსიკალური ნაწარმოების ნიმუშის აღწერა-ანალიზის საფუძველზე კი ლოგიკური მსჯელობისა და ანალიტიკური აზროვნების უნარი.

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი გთავაზობთ კრებულს „როგორ მოვემზადოთ მასწავლებლის საგნის გამოცდისათვის. მუსიკა“. კრებულში მოცემულია მუსიკის საგნის გამოცდის პროგრამა, 2022 წლის მუსიკის საგნის გამოცდაზე გამოყენებული ტესტი და შეფასების სქემა, განხილულია ტესტური დავალებების ტიპები, მოცემულია ტიპური შეცდომების ჩამონათვალი და რეკომენდაციები, რაც მთლიანობაში დაგეხმარებათ, გაიაზროთ ტესტურ დავალებათა მოთხოვნები.

საგამოცდო ტესტში არ გამეორდება კრებულში მოცემული არც ერთი დავალება.

გისურვებთ წარმატებას!

2026 წლის მასწავლებელთა საგნობრივი გამოცდის
პროგრამა მუსიკაში

საკითხთა ჩამონათვალი	საკითხთა დაზუსტება
პროფესიული ცოდნა	
ელემენტარული თეორია, ჰარმონია და მუსიკალური ფორმა	
ბგერა და მისი თვისებები	მუსიკალური ბგერის სიმაღლე, სიძლიერე, ტემბრი, გრძლიობა; ბუნებრივი და მექანიკური ხმები; აკუსტიკური და სინთეზური ბგერები
მუსიკალური ანბანი და დამწერლობა	ტრადიციული ხუთხაზიანი სანოტო სისტემა, სანოტო ნიშნები, აკოლადა, პაუზები, ვიოლინოსა და ბანის გასაღებები, ალტერაციის ნიშნები
მელოდია	მდორე, ნახტომისებური, ტალღისებური, კანტილენური, რეჩიტატიული და სხვ.
რიტმი	გრძლიობათა დაყოფა; თანაბარზომიერი, პუნქტირული, სინკოპირებული და სხვ.
მეტრი და ზომა	მარტივი, რთული, შერეული (ორწილადი, სამწილადი, ოთხწილადი და სხვ.)
ტემპი	ნელი, საშუალო, ჩქარი
რეგისტრი	დაბალი, საშუალო, მაღალი
დინამიკური ნიუანსები	Piano, forte, pianissimo, fortissimo, diminuendo, crescendo, decrescendo, rinforzando, mezzo forte, mezzo piano, sforzando, calando, morendo და სხვ.
ემოციური ნიუანსები	Dolce, grazioso, appassionato, brillante, mesto, pesante, cantabile, con brio, con fuoco, con espressione, agitato,

	marcato, doloroso, giocoso, leggiero, scherzando, marcato, tranquillo და სხვ.
აგოგიკური ნიუანსები	Accelerando, allargando, stretto, tenuto, stringendo, rallentando, ritenuto, smorzando, piu (ან meno) mosso, a tempo, tempo primo, tempo rubato, ad libitum, a piacere და სხვ.
მუსიკალური ტერმინოლოგია	ქართულ, იტალიურ, ფრანგულ, გერმანულ, ინგლისურ ენებზე
ჰარმონია; აკორდები და მათი შეთანხმება	მაჟორული და მინორული სამხმოვანებები და მათი შებრუნებები; გადიდებული და შემცირებული სამხმოვანებები; მცირე მაჟორული და მცირე მინორული სეპტაკორდები და მათი შებრუნებები; მცირე შემცირებული და შემცირებული სეპტაკორდები; კონსონანსი და დისონანსი; კლასტერი.
ინტერვალები	მარტივი (პრიმა, სეკუნდა, ტერცია და სხვ.) რთული ან შედგენილი (ნონა, დეციმა, უნდეციმა და სხვ.), კონსონანსი, დისონანსი
მაჟორულ-მინორული სისტემა	კილო და ტონალობა; მაჟორისა და მინორის სამი სახე; მყარი და მერყევი საფეხურები; ალტერაცია, ქრომატიზმი, ენჰარმონიზმი ძირითადი ფუნქციები: ტონიკა (T), სუბდომინანტა (S), დომინანტა (D) ძირითადი ფუნქციების სამხმოვანებები და მათი შებრუნებები, სეპტაკორდები და მათი შებრუნებები; საკადანსო ბრუნვები
დიატონური კილოები	იონიური, მიქსოლიდიური, ლიდიური, ეოლიური, ფრიგიული, დორიული
ატონალობა, დოდეკაფონია	ძირითადი პრინციპები

მუსიკალური ფაქტურა	მონოდიური, ჰარმონიული, ჰომოფონური, პოლიფონიური, აკორდული, შერეული
პოლიფონიური ფორმები და ჟანრები	კანონი, ინვენცია, ფუგა
მუსიკალური ფორმები (ვოკალური და ინსტრუმენტული) და კომპოზიციის ხერხები	ფორმის უმცირესი ელემენტები: ინტონაცია, მოტივი, ფრაზა, წინადადება; ცეზურა, კადანსი; პერიოდი, მარტივი ორ და სამნაწილიანი ფორმები, კუპლეტური ფორმა, ვარიაციები (ძველებური ვარიაციები basso ostinato, soprano ostinato, მკაცრი ვარიაციები, თავისუფალი ვარიაციები) რთული სამნაწილიანი ფორმა, რონდო, სონატური ფორმა; ლაიტმოტივი, მელოდიური და რიტმული ოსტინატო, კონტრაპუნქტი, კოლაჟი, ციტატა, იმპროვიზაცია, სტილიზაცია; დამუშავების სხვადასხვა ფორმა (მოტივური, იმიტაციური, ვარიანტულ-ვარიაციული და სხვ); ტრეკი, ლუპი, პატერნი, რიფი.
მუსიკის ფუნქციები დრამასა და კინოში	მუსიკალური ფონი (ილუსტრატიული, ასოციაციური, პირობითი, კონტრასტული)

საშემსრულებლო ფორმები და შემადგენლობა	
ვოკალური და ინსტრუმენტული	
სასიმღერო ხმები	ქალთა (სოპრანო, მეცო სოპრანო, კონტრალტო ანუ ალტი), მამაკაცთა (კონტრტენორი, ტენორი, ბარიტონი, ბანი) და ბავშვთა (დისკანტი, ალტი)
ვოკალური ფორმები	კანტილენა, რეჩიტატივი, დეკლამაცია, sprechgesang, sprechstimme
საოპერო ჟანრის ვოკალური ფორმები	არია, კავატინა, არიეტა, არიოზო, სიმღერა, რომანსი, ბალადა, მონოლოგი; რეჩიტატივი და მისი სახეები
საოპერო ჟანრის ინსტრუმენტული ფორმები	შესავალი, უვერტიურა, ფორშპილი, ანტრაქტი, ინტერმეცო და სხვ.
ვოკალური შემადგენლობა	სოლო, ანსამბლი (დუეტი, ტერცეტი, კვარტეტი, კვინტეტი, სექსტეტი, სეპტეტი, ოქტეტი), გუნდი (მამაკაცთა, ქალთა, ბავშვთა, შერეული)
სხვადასხვა ეპოქის ქართული და მსოფლიო, ხალხური და პროფესიული საკრავები და საკრავთა ჯგუფები (აკუსტიკური, მექანიკური, ელექტრონული)	სიმებიანი, სიმებიან-ხემიანი, ხისა და ლითონის ჩასაბერი, დასარტყამი, კლავიშიანი; მექანიკური საკრავები; სინთეზატორი, მარტენოს ტალღები, ელექტროგიტარა, ელექტროორგანი და სხვ.
საკრავებზე ბგერის მიღებისა და შესრულების ხერხები	Legato, staccato, portamento, vibrato, arpeggiato, glissando, pizzicato და სხვ.; მელიზმები (mordent, trillo, vorschlag და სხვ.)

საკრავიერი შემადგენლობა	სოლო, ანსამბლი (დუეტი, ტრიო, კვარტეტი, კვინტეტი, სექსტეტი, სეპტეტი, ოქტეტი), ორკესტრი (სიმფონიური, კამერული, ჩასაბერი, დასარტყამი), ჯაზ ბენდი, შემადგენლობა ელექტრონული საკრავებით ან მათი დამატებით; საკონცერტო შესრულება და სტუდიური ჩანაწერი

მუსიკის ისტორიის საკითხები
• მუსიკის ისტორიის ეპოქები, მიმდინარეობები და სტილები, მათი მხატვრული მახასიათებლები • მუსიკალური ხელოვნების დარგები (პროფესიული და ხალხური, საეკლესიო და საერო) • მუსიკალური ჟანრები (ოპერა, ბალეტი, ოპერეტა, მიუზიკლი, მუსიკა თეატრის, კინოსა და ანიმაციისათვის, მესა, ორატორია, კანტატა, გუნდი, ჰიმნი, საგალობელი, ქორალი, სიმფონია, სიმფონიური პოემა, სიმფონიური უვერტიურა, კამერულ-ინსტრუმენტული ანსამბლის სახეები, პროგრამული ინსტრუმენტული მუსიკა, ინსტრუმენტული სიუიტა, ინსტრუმენტული კონცერტი, სონატა, ვოკალური და ინსტრუმენტული ციკლები, ერთნაწილიანი ინსტრუმენტული პიესის სხვადასხვა ჟანრი, სიმღერა, ბალადა, რომანსი, ვოკალიზი, ცეკვა, მარში და ა.შ.) და მათი ძირითადი მახასიათებლები • გამოჩენილი კომპოზიტორები და მათი შემოქმედების ძირითადი მახასიათებლები • მუსიკალური ნაწარმოებების ზოგადი დახასიათება (ავტორი, ეპოქა, ჟანრი, სტილი, მიმდინარეობა, სახელწოდება, ძირითადი მხატვრული სახეები, კულტურულ-ისტორიული კონტექსტი)
• მუსიკალური საშემსრულებლო პროფესიები (დირიჟორი, ლოტბარი, ვოკალისტი, ინსტრუმენტალისტი, ხალხური მომღერალი, მგალობელი) და გამოჩენილი შემსრულებლები

ქართული მუსიკა	
ა) ხალხური მუსიკა	უძველესი ქართული ხალხური მუსიკის ტრადიციები და ნიმუშები (ბერიკაობა, ცეკვა „სამაია“ და სხვ.); ცნობები ქრისტიანობამდელი პერიოდის მუსიკის შესახებ; ხმიერი, საკრავიერი, ხმიერ-საკრავიერი მუსიკა; სოლო, საანსამბლო და გუნდური შესრულება; ხალხური საკრავები (ჩონგური, ფანდური, სალამური, გუდასტვირი, ჩანგი, ჭიანური, ჭუნირი, დოლი და სხვ.). აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოს მთისა და ბარის ეთნოგრაფიული კუთხეების მუსიკა (ქართლური, კახური, ხევსურული, ფშაური, მთიულური, თუშური, მოხეური, იმერული, სვანური, რაჭული, ლეჩხუმური, მეგრული, გურული, ლაზური, აჭარული, მესხური); ჟანრები (სუფრული, სამგლოვიარო, საცეკვაო, საქორწილო, შრომის, კალენდარული, სალაშქრო, მგზავრული და სხვ.); ერთხმიანი და მრავალხმიანი წყობა (ოსტინატური, ბურდონული, კომპლექსური/სინქრონული, კონტრასტული); სიმღერები, ფერხულები, საცეკვაო და სარიტუალო სიმღერები; ქართლ - კახური „გუთნური“, „ჩაკრულო“, „ალილო“, „ჭონა“, „ურმული“, „ქართველო, ხელი ხმალს იკარ“, „მუმლი მუხასა“, „გუშინ შვიდნი გურჯანელნი“, „ცანგალა და გოგონა“, „წინ-წყარო“, „აჰ, ლაზარე, ლაზარე“ და სხვ. მესხური „მუხა წონწილებს“, „ოქრომჭედელო“, თუშური „დალა“, „ხვარამზე“, მოხეური „დიდება“, „მოხევე ქალო თინაო“, მთიულური „ლომისური“, იმერული „მხედრული“, „ნადური“, „ჩარი რამა“ და სხვ. სვანური „მირანგულა“, „ლილე“, „კვირია“, „ყანსავ ყიფიანე“, „შინა ვორგილ“ და სხვ. ფშაური „ჯვარი წინასა“ და სხვ. აჭარული „ოისა“, „ხერტლის ნადური“ და სხვ. გურული „ბატონებო“, „ხასანბეგურა“, „მზე შინა და მზე გარეთა“ და სხვ. მეგრული „აშო ჩელა“, „ოდოია“, „ჭიჭე ტურა“, „ნანა“, „კუჩხი ბედინერი“ და სხვ. რაჭული „ზრუნი“, „დალიე“, „ალილო“, „მაყრული“, „ასლანური მრავალჟამიერი“, „რას შოვდა“ და სხვ. ლაზური „ნანა“. ხალხური ცეკვები („დავლური“, „ხორუმი“, „განდაგანა“ და სხვ.) ხალხური მუსიკის გამოჩენილი შემსრულებლები: ფოლკლორული ჯგუფები, მომღერალი ოჯახები, შემსრულებლები.
ბ) პროფესიული სასულიერო მუსიკა	სამგალობლო სკოლები შუა საუკუნეებში (გელათის, შემოქმედის, სვეტიცხოვლის); ჰიმნოგრაფია;

	საგალობლები („უფალი სუფევს“, „წმიდაო ღმერთო“, „ქრისტე აღსდგა“, „მამაო ჩვენო“, „რომელნი ქერუბიმთა“, „ღირს არს ჭეშმარიტად“, „და ვითარცა მეუფისა“, „დიდება მაღალიანი“ და სხვ.) ანტიფონური გალობა.
პროფესიული საერო მუსიკა XIX ს.	XIX ს. საეკლესიო გალობის აღმდგენელი კომიტეტის მოღვაწეობა; XX ს.-ის ტენდენციები სასულიერო მუსიკაში
XIX-XX სს. მიჯნა	მუსიკალური კულტურა საქართველოში (მუსიკალური საგანმანათლებლო კერები, ხალხური საგუნდო მუსიკის აღორძინება, საოპერო თეატრის დაარსება და სხვ.) ქალაქური მუსიკის აღმოსავლური და დასავლური შტოები სიმღერები (მაგ. ვ. მაჭავარიანი-წერეთლის „სულიკო“; დ. ფაღავას „ჩემო ციცინათელა“ და სხვ.); ცეკვები (მაგ. „ბაღდადური“ და სხვ).
	ახალი საკომპოზიტორო სკოლის ჩამოყალიბება; კომპოზიტორები: დ. არაყიშვილი (ოპერა „თქმულება შოთა რუსთაველზე“, რომანსები „მე შენ გელი“, „ვარსკვლავიანსა ღამეს“, „შემოღამება“), ზ. ფალიაშვილი (ოპერები „აბესალომ და ეთერი“, „დაისი“), მ. ბალანჩივაძე (ოპერა „დარეჯან ცბიერი“, რომანსი „ოდესაც გიცქერ“), ვ.დოლიძე (ოპერა „ქეთო და კოტე“), ნ. სულხანიშვილი (საგუნდო სიმღერები „გუთნური“, „მესტვირული“, „ღმერთო, ღმერთო“)
XX ს.-დან დღემდე	ოპერა, ბალეტი, მუსიკა დრამატული, მუსიკალური კომედიისა და პანტომიმის თეატრებისათვის, კინოსა და ანიმაციური ფილმებისათვის; კინომიუზიკლი; სიმფონიური, კამერულ-ინსტრუმენტული, საკონცერტო, სოლო ინსტრუმენტული, საგუნდო და კამერული ვოკალური მუსიკა. კომპოზიტორები: ა. ბალანჩივაძე (სიმფონია №1 სი მაჟორი, საფორტეპიანო კონცერტი №3 a-moll), შ. მშველიძე (სიმფონიური პოემა „ზვიადაური“), ა. მაჭავარიანი (ბალეტი „ოტელო“, სავიოლინო კონცერტი d-moll), ო. თაქთაქიშვილი (ოპერა „მინდია“, საფორტეპიანო კონცერტი №1 c-moll), დ. თორაძე (ბალეტი „გორდა“, კინომუსიკა), რ. ლაღიძე (ოპერა „ლელა“, კინომუსიკა, სიმღერები), ს. ცინცაძე (სიმებიანი კვარტეტი №2 D-dur, საკვარტეტო მინიატურები, კინომუსიკა), ს. ნასიძე (სიმფონია №5 „ფიროსმანი“), ბ. კვერნაძე (ოპერა „იყო მერვესა წელსა“ (შუშანიკის არია), საორკესტრო პიესა „ცეკვა-ფანტაზია“, კინომუსიკა), ნოდარ გაბუნია („იგავი“ მთხრობელის, სამი ვოკალისტისა და ინსტრუმენტული სეპტეტისათვის, მუსიკა კინოსა და ანიმაციური ფილმებისათვის), გ.

	ცაბაძე (მიუზიკლი „ვერის უბნის მელოდიები“, კინომუსიკა, სიმღერები), ნ. მამისაშვილი (საბავშვო პიესები ფორტეპიანოსათვის), გ. ყანჩელი („სტიქსი“ ალტის, შერეული გუნდისა და სიმფონიური ორკესტრისათვის, სიმფონიები № 3, № 4 „მიქელანჯელოს ხსოვნას“, მუსიკა დრამატული თეატრისა და კინოფილმებისათვის, სიმღერები), ჯ. კახიძე (მუსიკა კინოსა და ანიმაციური ფილმებისათვის, სიმღერები), ი. კეჭაყმაძე (საგუნდო მუსიკა), მ. შუღლიაშვილი („ეგზერსისი“ ფორტეპიანოსათვის), ი. გურგულიას, ნუნუ გაბუნიას სიმღერები, მ. დავითაშვილის მუსიკა ანიმაციური ფილმებისათვის („ჩხიკვთა ქორწილი“, „წუნა და წრუწუნა“ და სხვ.). ქართული პოპულარული მუსიკა და ჯაზი (გიული ჩოხელი, მაია ბარათაშვილი, ანსამბლები „ორერა“, „რერო“, „ნიაზ დიასამიძე და 33ა“, „მგზავრები“ და სხვ.)

უცხოეთის მუსიკა	
მუსიკის საწყისები და ძველი ცივილიზაციების მუსიკა ძვ.წ. 6000 - ახ.წ. 500	
ა) ეგვიპტე, შუამდინარეთი, უძველესი ინდოეთი, უძველესი ჩინეთი	მუსიკის როლი და ფუნქცია; სინკრეტული ხელოვნება; მუსიკალური საკრავები.
ბ) ანტიკური საბერძნეთისა და რომის მუსიკა	მუსიკა ანტიკურ თეატრში; მუსიკალური საკრავები
დასავლეთ ევროპის შუა საუკუნეების მუსიკა V ს.-XIV ს. I ნახ.	საეკლესიო მუსიკა: ფსალმოდია, ჰიმნი, გრიგორიანული ქორალი, საგალობელი Dies irae; მესა; მონოდია, ნევმები, გვიდო არეცოელის სანოტო სისტემა; საერო მუსიკა: ტრუბადურების, ტრუვერებისა და მინეზინგერების სასიმღერო პოეტური ხელოვნება; მოხეტიალე მუსიკოსების ხელოვნება.
დასავლეთ ევროპის მუსიკა XIV- XVI სს. Ars Nova და რენესანსი	საეკლესიო მუსიკის ჟანრები: მესა, მოტეტი; საერო მრავალხმიანი სიმღერის ჟანრები: მადრიგალი, შანსონი, ინგლისური სიმღერა; ინსტრუმენტული მუსიკა; მუსიკალური საკრავები. კომპოზიტორები: ჯ. პ. და პალესტრინა („პაპი მარჩელოს მესა“), კ. ჟანეკენი (სიმღერა „ჩიტების სიმღერა“).
დასავლეთ ევროპის ბაროკოს მუსიკა XVII ს. - XVIII ს. I ნახ.	ბაროკოს დახასიათება; ოპერის ჟანრის შექმნა და საოპერო სკოლები იტალიაში, საფრანგეთსა და ინგლისში; ოპერა buffa და seria; ფრანგული ლირიკული ტრაგედია; კომპოზიტორები: ჯ. პერი (dramma per musica „ევრიდიკე“), კ. მონტევერდი (ოპერა „არიადნა“), ჟ. ბ. ლული (ოპერა „არმიდა“ - პასაკალია), ჰ. პერსელი (ოპერა „დიდო და ენეასი“); ჯ. ბ. პერგოლეზი (ოპერა - buffa „მოახლე - ქალბატონი“) ბალეტის ჟანრის შექმნა იტალიასა და საფრანგეთში ინსტრუმენტული და ვოკალურ-ინსტრუმენტული ჟანები: Concerto grosso, სონატები da camera, da chiesa, კონცერტი სოლო საკრავისა და ორკესტრისათვის, სიუიტა, საკლავირო სონატა, ტოკატა, პრელუდია და ფუგა; ორატორია, კანტატა.

	კომპოზიტორები: ა. კორელი (Concerto grosso op. 6 №8 g-moll „საშობაო“), ა. ვივალდი (სავიოლინო კონცერტების ციკლი „წელიწადის დრონი“, ოპერა „ჯუსტინო“- არია Vedro con mio diletto), დ. სკარლატი (საკლავირო სონატა K.141 d-moll); ი.ს. ბახი („მაღალი მესა“ h-moll, საორგანო ტოკატა და ფუგა d-moll, საორკესტრო სიუიტა №2 h-moll (ბადინერი), „ფრანგული სიუიტა“ №2 c-moll, პრელუდიები და ფუგები „კარგად ტემპერირებული კლავირის“ I ტომიდან (№1 C-dur, №2 c–moll), ინვენციები); გ. ფ. ჰენდელი (ორატორია „სამსონი“, ოპერა „რინალდო“ - არია Lascia ch'io pianga, სიუიტა „მუსიკა წყალზე“, საორგანო კონცერტი №13 „გუგული და ბულბული“).
ბაროკო და კლასიციზმის ტენდენციები ფრანგულ მუსიკაში; XVII ს. დასასრ. და XVIII ს. I ნახ.	კომპოზიტორი - კლავესინისტები; ფ. კუპერენი (საკლავესინო პიესები); ჟ. ფ. რამო (საკლავესინო პიესები „ქათამი“, „ჩიტების გადაძახილი“); ლ. კ. დაკენი (საკლავესინო პიესა „გუგული“).
ევროპული კლასიციზმი (ავსტრია-გერმანია) XVIII ს. II ნახ. - XIX ს. დასაწყისი	კლასიციზმის დახასიათება. ვენის კლასიკური სკოლა; ინსტრუმენტული ჟანრები: სიმფონია, სონატა, კონცერტი, კვარტეტი; საოპერო ჟანრის რეფორმა. კომპოზიტორები: ქ. გლუკი (ოპერა „ორფევსი და ევრიდიკე“), ი. ჰაიდნი (სიმფონიები №101 D-dur „საათი“, №103 Es-dur „ლიტავრების ტრემოლოთი“; სიმებიანი კვარტეტი C-dur op.76 №3 „Emperor“), ვ. ა. მოცარტი (ოპერები „ფიგაროს ქორწინება“, „დონ ჯოვანი“, „ჯადოსნური ფლეიტა“; რეკვიემი d-moll; სიმფონია №40 g-moll; „ღამის პატარა სერენადა“ KV 525; საფორტეპიანო კონცერტი №23 A-dur, საფორტეპიანო სონატა №11 A-dur), ლ. ვან ბეთჰოვენი (სიმფონიები №3 Es-dur „გმირული“, №5 c-moll, №9 d-moll; უვერტიურა „ეგმონტი“; საფორტეპიანო კონცერტი №5 Es dur, საფორტეპიანო სონატები №14 cis–moll „მთვარის“, №23 f–moll „აპასიონატა“)
ევროპული რომანტიზმი XIX ს.	რომანტიზმის დახასიათება. კომპოზიტორები: ფ. შუბერტი (სიმღერები „Ave Maria“, „სერენადა“, ბალადა „ტყის მეფე“, ვოკალური ციკლი „მშვენიერი მეწისქვილე ქალი“ (სიმღერები „საით?“, „მეწისქვილე და წყარო“), სიმფონია №8 h-moll „დაუმთავრებელი“; მუსიკალური მომენტი f-moll); ფ. მენდელსონი (უვერტიურა და საქორწილო მარში მუსიკიდან უ. შექსპირის კომედიისათვის „ზაფხულის ღამის სიზმარი“, სავიოლინო კონცერტი e-moll, საფორტეპიანო პიესები კრებულიდან „უსიტყვო სიმღერები“ – „ვენეციელი გონდოლიერის სიმღერა“ op.19 №6 g-moll, „გაზაფხულის სიმღერა“ op.62 №6 A-dur, „ჯარასთან“ op.67 №4 C-dur), კ. ვებერი (ოპერა „თავისუფალი მსროლელი“), რ. შუმანი (საფორტეპიანო ციკლი

	„კარნავალი“; „საბავშვო ალბომი“ – „მამაცი მხედარი“ op.68 №8), ფ. შოპენი (საფორტეპიანო სონატა №2 b-moll; ბალადა №1 g-moll, სკერცო №2 b-moll; ნოქტიურნები op.9 №2 Es dur, op.27 №2 Des dur, cis-moll, პრელუდიები op.28 №4, №7, №20; ეტიუდები op.10 №3 E-dur, №12 c-moll „რევოლუციური“; მაზურეკები op.17 №4 a-moll, op.68 №1 C-dur, პოლონეზები A-dur op.40 №1, As-dur op.53; ვალსი cis-moll op.64), ჰ. ბერლიოზი („ფანტასტიკური სიმფონია“), ფ. ლისტი (სიმფონიური პოემა „პრელუდები“, „უნგრული რაფსოდია“ №2 cis-moll, პარაფრაზი „რიგოლეტო“, ეტიუდები „კამპანელა“, „ჯუჯების ფერხული“), ნ. პაგანინი (სავიოლინო კონცერტი №2 h-moll op.7 „კამპანელა“, კაპრისი სოლო ვიოლინოსათვის №24 ციკლიდან „24 კაპრისი“), ი. ბრამსი („უნგრული ცეკვები“ №1, №5 ორკესტრისათვის), ჯ. როსინი (ოპერა „სევილიელი დალაქი“), ჯ. ვერდი (ოპერები „ნაბუქო“, „რიგოლეტო“, „ტრავიატა“, „აიდა“), რ. ვაგნერი (ოპერა „ლოენგრინი“, ტეტრალოგია „ნიბელუნგის ბეჭედი“), ჟ. ბიზე (ოპერა „კარმენი“), კ. სენ-სანსი (ინსტრუმენტული ციკლი „ცხოველთა კარნავალი“), ე. გრიგი (მუსიკა სპექტაკლისათვის და საორკესტრო სიუიტა „პერ გიუნტი“, საფორტეპიანო კონცერტი a-moll), ა. დვორჟაკი (სიმფონია №5 e-moll „ახალი სამყაროდან“), ი. შტრაუსი (ვალსები), ჟ. ოფენბახი (ოპერეტა „ორფევსი ქვესკნელში“), ა. ადანი (ბალეტი „ჟიზელი“), ლ. მინკუსი (ბალეტები „დონ კიხოტი“, „ბაიადერა“).
რუსული მუსიკა XIX ს.	რეალიზმისა და რომანტიზმის ტენდენციები. „მძლავრი ჯგუფი“; კომპოზიტორები: მ. მუსორგსკი (საფორტეპიანო სიუიტა „სურათები გამოფენიდან“), ნ. რიმსკი-კორსაკოვი (სიმფონიური სიუიტა „შეხერეზადა“, პიესა „კელას გაფრენა“); პ. ჩაიკოვსკი (ბალეტები „მაკნატუნა“, „მძინარე მზეთუნახავი“ და „გედების ტბა“, უვერტიურა-ფანტაზია „რომეო და ჯულიეტა“, საფორტეპიანო კონცერტი №1 b-moll, საფორტეპიანო სიუიტა „წელიწადის დრონი“ (op.37a №3, №6, №11, №12), პიესები „საბავშვო ალბომიდან“ ფორტეპიანოსათვის - „დილის ლოცვა“, „პოლკა“, „ტკბილი ოცნება“)
მუსიკა XIX-XX სს. მიჯნაზე ა) ავსტრიულ-გერმანული გვიანი რომანტიზმი	გვიანი რომანტიზმის დახასიათება. კომპოზიტორები: გ. მალერი (სიმფონიები №1 D-dur „ტიტანი“, №5 (IV ნაწილი Adagietto)), რ. შტრაუსი (სიმფონიური პოემა „დონ ჟუანი“, „მეტამორფოზები“ 23 სოლო სიმებიანი ინსტრუმენტისათვის).
ბ) დასავლეთ ევროპის იმპრესიონიზმი	იმპრესიონისტული სტილის დახასიათება. კომპოზიტორები: კ. დებიუსი (სიმფონიური ციკლი „ნოქტიურნები“, პიესა სოლო ფლეტისათვის „სირინქსი“, საფორტეპიანო ციკლი „24 პრელუდია“: პრელუდიები „ნაბიჯები თოვლში“, „სელისფერთმიანი

	ქალიშვილი“, „ჩაძირული ტაძარი“, „ფეიერვერკი“; საფორტეპიანო სიუიტა „ესტამპები“, საფორტეპიანო ციკლი „საბავშვო კუთხე“, „ბერგამასკული სიუიტიდან“ - პიესა „მთვარის შუქი“), მ. რაველი (ოპერა-ბალეტი „ბავშვი და ჯადოქრობა“, სიმფონიური პიესა „ბოლერო“, ინსტრუმენტული სიუიტა „დედა ბატი“, საფორტეპიანო სიუიტა „ღამის გასპარი“, საფორტეპიანო პიესა „წყლის თამაში“).
გ) იტალიური ვერიზმი	ვერიზმის დახასიათება. კომპოზიტორი: ჯ. პუჩინი (ოპერები „ბოჰემა“, „ტურანდოტი“).
დ) რუსული მუსიკა	გვიანი რომანტიზმისა და ექსპრესიონიზმის ტენდენციები. კომპოზიტორები: ა. ლიადოვი („მუსიკალური ზარდახშა“), ს. რახმანინოვი (საფორტეპიანო კონცერტი №2 c-moll, „რაფსოდია პაგანინის თემაზე“, პრელუდია №5 g-moll), ი. სტრავინსკი (ბალეტები „პეტრუშკა“, „ფასკუნჯი“, „კურთხეული გაზაფხული“).
მუსიკა XX საუკუნეში და დღემდე	ექსპრესიონიზმი, ნეოკლასიციზმი, ფოლკლორიზმი, ჯაზი კლასიკურ მუსიკაში, მინიმალიზმი, ელექტრონული მუსიკა და სხვ. კომპოზიტორები: ა. შონბერგი (მელოდრამა „მთვარის პიერო“), ო. რესპიგი („რომის ფიჭვები“), „ფრანგული ექვსეულის“ ესთეტიკა და ე. სატი, ა. ონეგერი (საორკესტრო პიესა „პასიფიკი 231“); ჯ. გერშვინი (ოპერა „პორგი და ბესი“, „რაფსოდია ბლუზის ტონებში“, სიმფონიური პოემა „ამერიკელი პარიზში“), ე. ვილა-ლობოსი („ბრაზილიური ბახიანებიდან“ №2 ტოკატა „კაიპირას პატარა მატარებელი“, №5); ს. პროკოფიევი (ბალეტი „რომეო და ჯულიეტა“, სიმფონია №1 D-dur „კლასიკური“, სიმფონიური ზღაპარი „პეტია და მგელი“, საფორტეპიანო პიესა „ტოკატა“ d-moll op.11); კ. ორფი (კანტატა „კარმინა ბურანა“); ა. ხაჩატურიანი (ბალეტი „სპარტაკი“), დ. შოსტაკოვიჩი (სიმფონია №7 C-dur „ლენინგრადული“, I ნაწ., სიმებიანი კვარტეტი № 8 c-moll); ლ. ანდერსონი (ინსტრუმენტული პიესები „სინკოპირებული საათი“, „მარხილით სრიალი“, „მბეჭდავი“, „Plink, Plank, Plunk“), ო. მესიანი („ეგზოტიკური ფრინველები“ ფორტეპიანოსა და ორკესტრისათვის), ა. პიაცოლა (ტანგოები), ი. ქსენაკისი (Meatastaseis), კ. შტოკჰაუზენი („ტელემუსიკა“ Telemusic; საფორტეპიანო პიესები Klavierstucke), თ. მასგრეივი („ორფევსი“), ი. ტომიტა (ელექტრონული მუსიკა), ს. რაიხი („განსხვავებული მატარებლები“ (Different Trains)), ფ. გლასი (Glassworks, კინომუსიკა), ჟ. გრიზე („ანუბისი და ნუთი“), ს. შარინო („ჰერმესი“), რ. დანიელპური (იკაროსი“). ემბიენტის მუსიკა; ვიდეოთამაშების მუსიკა.

აშშ და ევროპული მუსიკა; ჯაზი და პოპულარული მუსიკა	სპირიჩუელსი, ბლუზი, ტრადიციული და კლასიკური ჯაზი, სვინგი, რეგთაიმი, ბი-ბოპი, ლათინურ-ამერიკული საცეკვაო მუსიკა და სხვ. კომპოზიტორები და შემსრულებლები (სოლისტებისა და ბენდების პოპულარული რეპერტუარი): ლ. არმსტრონგი, ბ. ჰოლიდეი, ე. ფიცჯერალდი, გ. მილერი, დ. ელინგტონი, ბ. გუდმენი, ნათ-ქინგ-ქოლი, ჩ. პარკერი, ს. ჯოპლინი, ო. პიტერსონი, დ. ბრუბეკი და სხვ. როკი, როკ-ენ-როლი, მძიმე როკი, ფოლკი, პოპ მუსიკა, ახალი შანსონი, ტექნო, რეპი, რეგი, პროგრესული როკი, პროგმეტალი და სხვ. კომპოზიტორები და შემსრულებლები (სოლისტებისა და ანსამბლების პოპულარული რეპერტუარი): ე. პრესლი, ფ. სინატრა, „ბითლზი“ (The Beatles), „როლინგ სთოუნზი“ (The Rolling Stones), „ფინქ ფლოიდი“ (Pinc Floyd), „დიფ ფარფლი“ (Deep Purple), „ლედ ზეპელინი“ (Led Zeppelin), „იეს“ (Yes), რ. ჩარლზი, ბ. მარლი, ჯ. ჯოპლინი, ე. პიაფი, ჟ. ბრელი, ბ. სტრაიზანდი, ს. ვანდერი, ბ. ვაითი, „ქვინი“ (Queen), ე. ჯონი, მ. ჯექსონი, ემინემი (Eminem), „სიმფონი X“ (Symphony X), ბ. აილიში, და სხვ.
აშშ და ევროპული მიუზიკლი და როკ-ოპერა; კინომიუზიკლი	კომპოზიტორები: ლ. ბარტი (მიუზიკლი „ოლივერი“), ფ. ლოუ (მიუზიკლი „ჩემი მშვენიერი ლედი“), რ. როჯერსი (მიუზიკლი „მუსიკის ჰანგები“), ლ. ბერნსტაინი (მიუზიკლი „ვესტსაიდის ისტორია“), ე. ლ. უებერი (როკ ოპერა „სუპერ სტარი“), რ. კოჩანტე (მიუზიკლი „პარიზის ღვთისმშობლის ტაძარი“)
მუსიკა დრამატული და პანტომიმის თეატრისა და კინოფილმებისათვის	კინოფილმები „პორტიე“, „ხელზე მოსამსახურე ბიჭი“, „მბეჭდავი“ (მსახიობი ჯ. ლუისი), თეატრალური სკეტჩები მსახიობ-მიმი მ. მარსოს მონაწილეობით („პეპლებზე ნადირობის ხმა“ და სხვ.). მუსიკა მუნჯური და ხმოვანი კინოსათვის; პოპულარული მუსიკა კინოფილმებიდან, საუნდტრექები; კომპოზიტორები: ჩ. ჩაპლინი, ნ. როტა, ე. მორიკონე, მ. ლეგრანი, ჯ. უილიამსი, ჰ. შორი, ჯ. ჰოვარდი, ჯ. ჰორნერი, ჰ. ციმერი, მ. ბელტრამი და სხვ.
მსოფლიო ხალხთა სიმღერები	ინგლისური, ფრანგული, გერმანული, იტალიური (ნეაპოლური), ავსტრიული (ტიროლური), ჩეხური, ბრაზილიური და ა.შ.

პროფესიული უნარ-ჩვევები	
1. შემოქმედებითობა და პრაქტიკა	• მუსიკალურ-თემატური მასალის გადმოცემა სხვადასხვა ხერხით: ერთხმიანი მელოდიის ჩაწერა სანოტო სისტემის გამოყენებით, რიტმული ნახაზის ამოცნობა და ჩაწერა, მელოდიის ჰარმონიზაცია ძირითადი ფუნქციების აკორდიკით, მარტივ მრავალხმიან სიმღერაში მოცემული ხმისათვის სხვა ხმების შეწყობა • ნაწარმოების, მისი ფრაგმენტის ან მუსიკალური ენის ელემენტების - გამომსახველი ხერხების - ამოცნობა სანოტო ჩანაწერის საფუძველზე
2. მუსიკის აღქმა კონტექსტში და ინტერპრეტაცია	• მუსიკალური ტერმინებისა და ცნებების განსაზღვრა და ადეკვატური გამოყენება • მუსიკალური ნაწარმოების შესრულების შეფასება და ინტერპრეტაციის საკითხები • ქართველი და უცხოელი გამოჩენილი კომპოზიტორების შემოქმედებიდან სხვადასხვა ჟანრის ნაცნობი (ქრესთომატიული) მუსიკალური ნიმუშების ან მათი ფრაგმენტების ამოცნობა; ეპოქის, სტილის, კომპოზიტორის, ფორმის, ჟანრისა და ძირითადი მუსიკალური ელემენტების - გამომსახველი ხერხების - განსაზღვრა. მსჯელობა მუსიკალური ელემენტების მნიშვნელობასა და როლზე მხატვრული შინაარსის შექმნისათვის, ზოგადად და კონკრეტულ ნაწარმოებში; მუსიკის გამომსახველი საშუალებები ძველსა და ახალ მუსიკაში • პროგრამული ან უცნობი ტიპური მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზი • მუსიკის დაკავშირება ხელოვნების სხვა დარგებთან (შედარება, პარალელების გავლება) • მუსიკალური სტილებისა და ეპოქების დახასიათება, სხვადასხვა ეპოქისა და ჟანრის მუსიკალურ ნაწარმოებებს შორის არსებულ მსგავსება-განსხვავებაზე მსჯელობა და კულტურულ-ისტორიულ კონტექსტთან დაკავშირება; სხვადასხვა ეპოქის

	მუსიკაში ინტონაციური ფორმულების (შუა საუკუნეების გრიგორიანული ქორალი Dies irae, „ვალტორნების ოქროს სვლა“) გამოყენების გააზრება, ამოცნობა, მათი დაკაშირება მხატვრულ სახეებთან; კლასიკური მუსიკის გავლენა პოპ მუსიკაზე, კონკრეტულ ნაწარმოებებში მათი ამოცნობა და მსჯელობა მათი გამოყენების ხერხებზე; ახალი ტექნოლოგიების როლი და მნიშვნელობა თანამედროვე მუსიკის სხვადასხვა ჟანრში • მსჯელობა კომპოზიტორის შემოქმედებასა და შემსრულებლის სტილზე

მუსიკის საგნის საგამოცდო ტესტის სტრუქტურა, ქულათა განაწილება

საგნობრივი გამოცდის ტესტი შედგება დახურული და ღია დავალებებისაგან და ამოწმებს: ა) საგნობრივ ცოდნას; ბ) ცოდნის გამოყენების უნარს; გ) მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზის უნარს.

ტესტი შეიცავს ორ ნაწილს:

I <u>მოსმენის ნაწილი</u>

ა) დახურული კითხვები;

ბ) პრაქტიკული დავალება - მუსიკალური კარნახი;

გ) ღია კითხვა - მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზი.

II <u>დახურული და ღია დავალებები, რომლებიც მოსასმენი მასალის გარეშეა წარმოდგენილი.</u>

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ტესტის სტრუქტურა და ქულათა განაწილება, დავალებების მიხედვით:

საგნობრივი კომპეტენციის ტესტი (ცოდნა, გამოყენება, ანალიზი)					
რას ვაფასებთ	დავალების ტიპები და ინსტრუქციები	დავალება	საკითხი	ქულა	ქულათა მაქსიმუმი
ქართული და მსოფლიო მუსიკის ისტორიისა და მუსიკის თეორიის საკითხები	ა) დახურული კითხვა-არჩევითბოლოიანი დავალება: 4 სავარაუდო პასუხიდან შემოხაზეთ 1 სწორი პასუხი	26	32	1	32

	ბ) დავალება „შესაბამისობის დადგენა“: დაადგინეთ შესაბამისობა ორ სვეტში მოცემულ მონაცემთა შორის.	3	9	1	9
	გ) დავალება „ჭეშმარიტია თუ მცდარი“: აღნიშნეთ, ჭეშმარიტია თუ მცდარი მოცემული დებულება და ჩაწერეთ სწორი ფორმულირება	5	5	1	5
	დ) დავალება „ქრონოლოგიის დადგენა“: დაალაგეთ მოცემულობა ქრონოლოგიური პრინციპით (უძველესიდან უახლესისაკენ)	2	2	1	2
მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზი	ღია დავალება: მოუსმინეთ მუსიკალურ ნაწარმოებს; მოსმენისა და სანოტო ჩანაწერის საფუძველზე გააკეთეთ მისი ანალიზი, ტესტში მოცემული საკითხების მიხედვით	1	5	1 საკ. 2 ქ. 2 საკ. 3 ქ. 3 საკ. 3 ქ. 4 საკ. 2 ქ. 5 საკ. 3 ქ.	13
პრაქტიკული უნარები	ა) მელოდიური კარნახი	1	1	5	5
	ბ) მოცემული ნოტიდან	4	4	1	4

	ინტერვალის, სამ- და ოთხხმიანი აკორდებისა და კილოს აგება				

დავალებების ჯამური რაოდენობაა - 42 დავალება

საკითხების ჯამური როდენობაა - 58 საკითხი

მაქსიმალური ქულა ტესტისათვის - 70 ქულა

ტესტის წარმატებით ჩასაბარებლად აუცილებელია, რომ კანდიდატმა გადალახოს ტესტის მაქსიმალური ქულის 60%, ანუ კანდიდატმა უნდა დააგროვოს ტესტის მაქსიმალური ქულის 60%-ს +1 ქულა, მინიმუმ, 43 ქულა.

დავალების ტიპების აღწერა, განმარტებები და რეკომენდაციები ტესტზე მუშაობისათვის.

I დახურული კითხვები

დავალების აღწერა: დავალებაში დასმულია კითხვა, რომელსაც ოთხი სავარაუდო პასუხი ახლავს. ***მათგან მხოლოდ ერთია სწორი.*** პასუხების ფურცელში უნდა მონიშნოთ თქვენ მიერ არჩეული სწორი პასუხის შესაბამისი უჯრა X ნიშნით. მოცემული ტესტური დავალება ამოწმებს როგორც ფაქტობრივი მასალის, ცნებებისა და ტერმინების ცოდნას, ასევე მისი გამოყენებისა და ანალიზის უნარებს. თითოეული პასუხი ფასდება 1 ქულით.

რეკომენდაციები დახურული კითხვების შესასრულებლად:

- ✓ აუცილებლად წაიკითხეთ მოცემული ყველა სავარაუდო პასუხი, ვიდრე საბოლოო პასუხზე შეჩერდებით;

- ✓ შესაძლოა, სავარაუდო პასუხების ჩამონათვალში იყოს ორი, ერთი შეხედვით, სწორი/მსგავსი ვარიანტი. გახსოვდეთ, რომ ყველა შემთხვევაში მხოლოდ **<u>ერთი პასუხია სწორი</u>**. ამდენად, ყურადღება მიაქციეთ პასუხების ვარიანტებში წარმოდგენილ ყველა დეტალს;

- ✓ განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციეთ იმ სიტყვებს, რომლებიც გამუქებული ან ხაზგასმულია. მაგ., **„ჩამოთვლილთაგან რომელი „არ არის“, „ყველაზე მეტად“, „მცდარი“** და ა. შ.

ა) დახურული კითხვები - ტესტის I მოსმენის დავალებებში.

I მოსმენის ნაწილში მოცემულია ამ ტიპის ექვსი დავალება.

აუდიოჩანაწერში უსმენთ მუსიკალურ ფრაგმენტებს, როგორც ქართული (ხალხური და აკადემიური), ისე უცხოური მუსიკიდან; თითოეული დავალება შედგება ერთი მუსიკალური ფრაგმენტისა და ორი კითხვისაგან; ყოველ კითხვას თან ახლავს ოთხი სავარაუდო პასუხი, რომელთაგან მხოლოდ ერთია სწორი. აირჩიეთ პასუხი და X ნიშნით

მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პასუხების ფურცელზე. სწორი პასუხი ფასდება ერთი ქულით, შესაბამისად, თითოეული დავალება - ორი ქულით.

ბ) დახურული კითხვები - კილოსა და რიტმული ფიგურაციის ამოცნობა, აუდიოჩანაწერის მოსმენის საფუძველზე; მოცემულია ტესტის I მოსმენის დავალებებში.

გაითვალისწინეთ, რომ ამ ორ დავალებაში, მოსმენებს შორის ინტერვალი 5 წამია.

გ) დახურული კითხვები, რომლებიც ტესტის II ნაწილში, მოსასმენი მასალის გარეშეა წარმოდგენილი.

ამ ნაწილში წარმოდგენილია ასეთი ტიპის 18 დავალება.

II პრაქტიკული დავალებები

ტესტში მოცემულია ორი სახის პრაქტიკული

დავალება.

1. მელოდიური კარნახი - მოცემულია ტესტის <u>I მოსმენის დავალებებში:</u>

დავალების აღწერა: კარნახი მნიშვნელოვანი სავარჯიშოა მუსიკალური სმენისა და მეხსიერებისათვის. იგი ავითარებს მელოდიის აღქმისა და დამახსოვრების, მარტივი ფორმისა და რიტმული სურათის გააზრების, ბგერების სიმაღლის განსაზღვრისა და ნოტებით დაფიქსირების უნარებს.

დავალება გულისხმობს მოსმენილი მელოდიის ჩაწერას სანოტო სისტემაზე. მელოდია ერთხმიანი, რვატაქტიანი და ერთტონალურია. კარნახის ტონალობა ცნობილია. მელოდიის მოსმენისა და ჩაწერისათვის გეძლევათ 15 წუთი; მელოდიას ისმენთ აუდიოჩანაწერში ხუთჯერ; ყოველ მომდევნო მოსმენას შორის ინტერვალი 2 წუთია. სანოტო სისტემაზე მოცემულია გასაღები. აპლიკანტმა უნდა ჩაწეროს შესაბამისი ტონალობის საგასაღებო ნიშნები, კარნახის ზომა, მელოდიური და რიტმული ნახატი. ფასდება შემდეგი მონაცემების სისწორე: ზომა, ბგერების სიმაღლე და გრძლიობა. დავალების მაქსიმალური ქულაა 5. შეცდომების რაოდენობის მიხედვით, დავალება, შეიძლება, შეფასდეს 5, 4, 3, 2, 1 და 0 ქულით. შეფასების სქემა:

შეცდომების რაოდენობა	შეფასება
0 %	5
1%-20%	4
21%-40%	3
41%-60%	2
61%-80%	1
81%-100%	0

<u>რეკომენდაციები მელოდიური კარნახის დავალებისათვის:</u>

- ✓ მელოდიის ჩაწერის დაწყებამდე, გამოცხადებული ტონალობის მიხედვით, განსაზღვრეთ და ჩაწერეთ მისი საგასაღებო ნიშნები, დაადგინეთ და მიუთითეთ ზომა.

- ✓ კარნახზე, შეგიძლიათ, იმუშაოთ ფანქრით, ამისათვის განკუთვნილ სანოტო ფურცელზე, ხოლო პასუხების ფურცელზე, კარნახის მელოდია, ისევე როგორც ტესტის ყველა დავალების პასუხი, კალმით გადაიტანეთ.

2. ნოტიდან აგება - მოცემულია <u>II ნაწილის დავალებებში, რომლებიც დამოუკიდებლად, მოსასმენი მასალის გარეშეა წარმოდგენილი.</u>

<u>დავალების აღწერა:</u> განსაზღვრული ინტერვალის, სამხმიანი და ოთხხმიანი აკორდებისა და კილოს აგება სანოტო სისტემაში, **<u>დავალების პირობაში მოცემული ნოტიდან.</u>** თითოეული დავალება ფასდება 1 ქულით.

- ✓ <u>დავალების ფარგლებშია მოცემული</u>: მარტივი ინტერვალები; მაჟორული და მინორული სამხმოვანებები და მათი შებრუნებები, შემცირებული და გადიდებული სამხმოვანებები; მცირე მაჟორული, მცირე მინორული, მცირე შემცირებული სეპტაკორდები და მათი შებრუნებები, შემცირებული სეპტაკორდი; მაჟორული და მინორული კილოების სამი სახე; დიატონური კილოები;
- ✓ დავალებაზე, შეგიძლიათ, იმუშაოთ ფანქრით, ამისათვის განკუთვნილ სანოტო ფურცელზე, ხოლო პასუხების ფურცელზე, ისევე როგორც ტესტის ყველა დავალების პასუხი, შესრულებული დავალება კალმით გადაიტანეთ.

III შესაბამისობის დადგენა

დავალების აღწერა: შესაბამისობის ჩამონათვალში მოცემულია მუსიკალური მიმდინარეობები, პერიოდები, კომპოზიტორები, მუსიკალური ჟანრები, ნაწარმოებები, თეორიული ცნებები, ტერმინები და სხვ., რომლებიც აპლიკანტმა, მოცემული დავალების მიხედვით, შესაბამისობაში უნდა მოიყვანოს:

დავალებაში მოცემულია ჩამონათვალის ორი სვეტი. უნდა დადგინდეს შესაბამისობა ამ ორი სვეტის მოცემულობათა შორის. მარცხენა სვეტის თითოეულ მონაცემს (1, 2, 3) შეესატყვისება მარჯვენა სვეტის მხოლოდ ერთი მონაცემი (ა, ბ, გ, დ, ე). თითოეული შესაბამისობა მონიშნეთ X ნიშნით. დავალება 3 ქულით ფასდება.
რეკომენდაციები შესაბამისობის დავალებათა შესასრულებლად:

- ✓ პირველ რიგში მონიშნეთ ის შესაბამისობა, რომლის სისწორეშიც დარწმუნებული ხართ (დავალებაზე მუშაობისას შეგიძლიათ გამოიყენოთ ისრები შესაბამისობის აღსანიშნად);

- ✓ საბოლოოდ, სწორი პასუხი უნდა ჩაიწეროს პასუხებისათვის განკუთვნილ ცხრილში.

IV დავალება პასუხით „ჭეშმარიტია - მცდარია“

დავალების აღწერა: დავალებაში მოცემულია დებულებები, ტერმინთა თუ მუსიკალური ენის ელემენტებისა და პრინციპების განმარტებები, რომელთაგან ზოგი ჭეშმარიტია და შეესაბამება სინამდვილეს, ხოლო ზოგიერთ ტერმინს სრულიად შეუსაბამო განმარტება მოსდევს. თუ დებულება ჭეშმარიტია, ჭეშმარიტის შესაბამისი უჯრა უნდა მოვნიშნოთ X ნიშნით. ასეთ შემთხვევაში, კომენტარის გაკეთება არ მოგვეთხოვება. თითოეული სწორად მონიშნული ჭეშმარიტი ფორმულირება ფასდება 1 ქულით. თუ ფორმულირება მცდარია, მცდარის შესაბამისი უჯრა X ნიშნით უნდა მოვნიშნოთ და საგანგებოდ გამოყოფილ არეზე ჩავწეროთ სწორი ფორმულირება. თუ თვლით, რომ მტკიცებულებაში მოცემული განმარტება თავისთავად სწორადაა ჩამოყალიბებული, თუმცა მოცემული ტერმინის ან/და სიტყვის ახსნას არ წარმოადგენს, მაშინ განმარტება უცვლელი უნდა დატოვოთ და იმავე განმარტებისათვის მოძებნოთ და მიუსადაგოთ შესაბამისი ტერმინი ან/და სიტყვა. თუ აპლიკანტი სწორად მონიშნავს მცდარის უჯრას და მართებულ ფორმულირებას ჩაწერს, დავალება შეფასდება 1 ქულით. მცდარის შესაბამისი უჯრის მონიშვნა, სწორი ფორმულირების ჩანაწერის გარეშე, ფასდება 0 ქულით.

რას ვაფასებთ: ამ დავალებით ფასდება, თუ რამდენად კარგად იცნობს აპლიკანტი მუსიკასთან დაკავშირებულ პროფესიულ ტერმინოლოგიას, მუსიკალური ენის ელემენტებისა და პრინციპების თავისებურებებს. თითოეული დავალება ფასდება 1 ქულით.

რეკომენდაციები „ჭეშმარიტია-მცდარიას“ ტიპის დავალებების შესასრულებლად:

- ✓ საგამოცდო ნამუშევრების ანალიზმა აჩვენა, რომ ამ ტიპის დავალებების შესრულებისას, ძირითადი სირთულე მცდარად მოცემული ფორმულირების სწორად ჩაწერისას შეიქმნა. აპლიკანტმა ყურადღებით უნდა წაიკითხოს პასუხების მონიშვნის ინსტრუქცია და გაითვალისწინოს მოთხოვნა - თუ ფორმულირებას მიიჩნევს მცდარად, ის აუცილებლად ჩაწეროს კორექტული (სწორი) ფორმით;

- ✓ აპლიკანტმა თავი უნდა აარიდოს მოცემული დებულების შებრუნებული ფორმით ჩაწერას. თუ დებულება პოზიტიური ფორმითაა ჩაწერილი, მას უარყოფითი ფორმის წინადადებად ნუ გადააქცევთ. ასეთი პასუხი სწორ პასუხად არ მიიჩნევა.

V ქრონოლოგიის განსაზღვრა

მოცემული ტესტური დავალება ამოწმებს მასალის ფაქტობრივ ცოდნასა და მისი გამოყენების უნარს. დავალებაში მოცემულია ჩამონათვალი (მუსიკალური მიმდინარეობები, პერიოდები, კომპოზიტორები, მუსიკალური ჟანრები, ნაწარმოებები და სხვ.), რომელიც ქრონოლოგიურად (უძველესიდან უახლესისაკენ) უნდა დაალაგოთ. ქრონოლოგია (უძველესიდან უახლესისაკენ) განსაზღვრულია ცხრილში, ციფრებით 1-დან 4-მდე; პასუხების ფურცელზე მოცემულ ცხრილში, შესაბამისი ციფრის გასწვრივ ჩაწერეთ შერჩეული ერთეულის შესატყვისი ანბანის ასო.

VI მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზი.

ტესტის **I მოსმენის ნაწილში** მოცემულია ღია ტიპის დავალება - **მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზი.** ამ ტიპის დავალებას არა აქვს ერთადერთი სწორი პასუხი (გარდა მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზის მე-2 და მე-4 საკითხებისა), ამიტომ პროფესიულ ცოდნასთან ერთად, შეფასდება კანდიდატის მიერ საკითხის ინდივიდუალური გააზრების,

ლოგიკური და ანალიტიკური აზროვნების უნარები. ღია დავალებისათვის შემუშავებულია შეფასების სქემა. დავალება ფასდება 13 ქულით.

დავალების აღწერა: დავალება ამოწმებს პედაგოგის უნარს, ჩაწვდეს მუსიკალური ნაწარმოების მხატვრულ შინაარსს, გაანალიზოს მუსიკალური ფორმა და მუსიკალური ენის ელემენტები, როგორც მხატვრულ-ემოციურ სახეთა გამოსახვის საშუალება და ეპოქის მახასიათებლები, გაიაზროს თხზულებისა და მისი ავტორის ადგილი ისტორიულსა და კულტურულ კონტექსტში.

ტესტში მოცემულია გასაანალიზებელი ნაწარმოების სანოტო ჩანაწერიც, რაც ამოწმებს ნაწარმოების ან მუსიკალური ენის ელემენტების ამოცნობა-წაკითხვის უნარს სანოტო ჩანაწერის საფუძველზე. ანალიზი ხდება კომპლექსურად - ნაწარმოების მოსმენისა და მისი სანოტო ჩანაწერის საფუძველზე.

დავალება 10-ის შესრულების დროს დაშვებული ტიპური შეცდომები და რეკომენდაციები:

- **დავალებების მითითებების არასრული გააზრება.** მაქსიმალური ქულის მისაღებად, მნიშვნელოვანია, რომ აპლიკანტმა სრულად გაიაზროს დავალების პირობაში მოცემული ყველა მითითება და შესაბამისად, მისმა პასუხმა დააკმაყოფილოს ყველა ქვეპუნქტი.
- **ვრცელი, მაგრამ არაადეკვატური პასუხი.** ხშირია, როდესაც აპლიკანტი თითქმის სრულად ავსებს დავალებისათვის განკუთვნილ არეს, მაგრამ მისი პასუხი დავალების საკითხების არაადეკვატურია. პასუხის მოცულობის გაზრდის მიზნით, არ არის სასურველი ზოგადი და არაფრისმთქმელი ფრაზების გამოყენება, რაც პასუხის ხარისხს მნიშვნელოვნად წევს დაბლა. უმჯობესია, მსჯელობა კონკრეტულად საკითხს შეეხებოდეს. ხშირად, ერთი წინადადება გაცილებით უკეთეს შთაბეჭდილებას ქმნის აპლიკანტის ცოდნაზე, ვიდრე მისი მაღალფარდოვანი მსჯელობა ზოგადი ფრაზებით; ასეთი პასუხები დავალების პირობაში მოცემულ მითითებებს არ შეესაბამება და ფასდება 0 ქულით.
- **დავალების მე-3 საკითხის პასუხად, ზოგჯერ, ნაწარმოების მუსიკალური ენის ელემენტების მექანიკურად ჩამოთვლა ხდება.** დავალების პირობის მიხედვით, აუცილებელია, აღნიშნოთ, რა მნიშვნელობა აქვს მუსიკის გამომსახველ ხერხებს ნაწარმოების იდეის, შინაარსისა და მხატვრულ სახეთა ხორცშესხმისათვის;
- **დავალების მე-5 საკითხის პასუხად მოცემულია კომპოზიტორის ბიოგრაფიული მონაცემები ან სხვა ინფორმაცია, რომელიც დავალების პირობით არ მოეთხოვება აპლიკანტს.** ყურადღებით გაიზრეთ მოცემული საკითხის შინაარსი და გაეცით კონკრეტული პასუხები.
- **მხატვრული ნაწარმოების სხვადასხვა კონტექსტში განხილვის დეფიციტი.** მუსიკის ისტორიის განვითარების მანძილზე, თითოეულ ნაწარმოებს,

მიუხედავად მკვეთრად დამახასიათებელი, გამორჩეული სტილისა და ინდივიდუალიზმისა, გარკვეული ისტორიული საფუძვლები გააჩნია და კულტურული კუთვნილების მატარებელია. სასურველია, აპლიკანტმა მოახერხოს მსჯელობის ამ მიმართულებით წარმართვა: გამოხატოს საკუთარი მოსაზრება, დააკავშიროს მხატვრული სახეები, ფორმა და შინაარსი, გაავლოს ისტორიული ან/და სოციალური პარალელები, შეადაროს განსახილველი თხზულება მისთვის ნაცნობ ნაწარმოებებს, გაავლოს პარალელები, აღმოაჩინოს განმასხვავებელი ნიშნები და ამ მსჯელობაზე დაყრდნობით, მუსიკალური ნაწარმოების წარმომავლობასთან დაკავშირებით, გარკვეული დასკვნები გააკეთოს, ნაწარმოების გარკვეულ კულტუროლოგიურ ტრადიციებთან დაპირისპირების შემთხვევაშიც.

- **პასუხები, ზოგჯერ, ჩაწერილია სხვა კითხვებისათვის გამოყოფილ არეში. ასეთი პასუხი არ შეფასდება.** მიაქციეთ ყურადღება, რომ პასუხები უნდა დაიწეროს შესატყვისი კითხვების ნუმერაციის გასწვრივ, რადგან ქულა ეწერება დავალების თითოეულ კონკრეტულ საკითხზე გაცემულ პასუხს და მხოლოდ ამის შემდეგ, ჯამდება.

ტესტის ნიმუში

2022 წლის ივლისის მუსიკის საგნის საგამოცდო ტესტი

I მოსმენის ნაწილი

მოსმენის ნაწილი აერთიანებს ათ დავალებას.

დავალებები № 1- 6.

<u>ინსტრუქცია</u>. პირველი ექვსი დავალებიდან თითოეული შედგება ერთი მუსიკალური ფრაგმენტისა და ორი კითხვისაგან. ყოველ კითხვას თან ახლავს ოთხი სავარაუდო პასუხი, რომელთაგან მხოლოდ ერთია სწორი. აირჩიეთ პასუხი და X ნიშნით მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა პასუხების ფურცელზე. სწორი პასუხი ფასდება ერთი ქულით, შესაბამისად, თითოეული დავალება - ორი ქულით.

დავალებისათვის განკუთვნილ მუსიკალურ ფრაგმენტს მოისმენთ ორჯერ. პირველსა და მეორე მოსმენას შორის ინტერვალი 20 წამია. ფრაგმენტის მოსმენამდე გეძლევათ 10 წამი კითხვების წასაკითხად.

დავალებები მოცემულია მომდევნო გვერდიდან.

(2) **დავალება № 1.**

პირველი მუსიკალური ფრაგმენტის მოსმენამდე გაეცანით დავალებას:

1.1 საქართველოს რომელი კუთხის სიმღერაა?

ა) სამეგრელოს;

ბ) რაჭის;

გ) კახეთის;

დ) აჭარის.

1.2 რომელ ჟანრს განეკუთვნება სიმღერა?

ა) ლაშქრულს;

ბ) შრომის;

გ) სატრფიალოს;

დ) სუფრულს.

(2) **დავალება № 2.**

მეორე მუსიკალური ფრაგმენტის მოსმენამდე გაეცანით დავალებას:

2.1 კინოფილმი, რომლისთვისაც შეიქმნა მუსიკა, არის:

ა) „ჭრიჭინა“;

ბ) „შეხვედრა მთაში“;

გ) „აურზაური სალხინეთში“;

დ) „ნინო“.

2.2 ვინ არის მუსიკის ავტორი?

ა) გიორგი ცაბაძე;

ბ) ბიძინა კვერნაძე;

გ) რევაზ ლაღიძე;

დ) გია ყანჩელი.

(2) **დავალება № 3.**

მესამე მუსიკალური ფრაგმენტის მოსმენამდე გაეცანით დავალებას:

3.1 ვინ არის მუსიკის ავტორი?

ა) იოჰანეს ბრამსი;

ბ) იოზეფ ჰაიდნი;

გ) ფელიქს მენდელსონი;

დ) ლუდვიგ ვან ბეთჰოვენი.

3.2 რა შემადგენლობა ასრულებს ფრაგმენტს?

ა) სიმებიან-ხემიან საკრავთა ორკესტრი;

ბ) სიმფონიური ორკესტრი;

გ) ხის ჩასაბერ საკრავთა ორკესტრი;

დ) კამერულ-ინსტრუმენტული ანსამბლი.

(2) **დავალება № 4.**

მეოთხე მუსიკალური ფრაგმენტის მოსმენამდე გაეცანით დავალებას:

4.1 რომელი ვოკალური ფორმა ან სტილია?

ა) არიოზო (arioso);

ბ) რეჩიტატივი სეკო (recitativo secco);

გ) შპრეხგეზანგი (sprechgesang);

დ) რეჩიტატივი აკომპანიატო (recitativo accompagnato).

4.2 რომელი ხმის ტემბრი ასრულებს?

ა) ბანი;

ბ) ბარიტონი;

გ) ტენორი;

დ) კონტრტენორი.

(2) **დავალება № 5.**

მეხუთე მუსიკალური ფრაგმენტის მოსმენამდე გაეცანით დავალებას:

5.1 ვინ არის კომპოზიტორი?

ა) მორის რაველი;

ბ) ფერენც ლისტი;

გ) რობერტ შუმანი;

დ) კლოდ დებიუსი.

5.2 რომელი ცეკვის რიტმი უდევს საფუძვლად ნაწარმოებს?

ა) ტარანტელას;

ბ) ვალსის;

გ) ჰაბანერას;

დ) მაზურეკის.

(2) **დავალება № 6.**

მეექვსე მუსიკალური ფრაგმენტის მოსმენამდე გაეცანით დავალებას:

6.1 რომელ ჟანრს ეკუთვნის მუსიკა?

ა) როკს;

ბ) სვინგს;

გ) ბლუზს;

დ) რეგს.

6.2 რომელი ანსამბლი ასრულებს სიმღერას?

ა) „დიფ ფარფლი“ („Deep Purple“);

ბ) „როლინგ სთოუნზი“ („The Rolling Stones“);

გ) „ქვინი“ („Queen“);

დ) „პინკ ფლოიდი“ („Pink Floyd“).

(1) დავალება № 7.

<u>ინსტრუქცია</u>. მოუსმინეთ მუსიკალურ ბგერათა რიგს. სანოტო ჩანაწერში მოცემულ კილოთა ოთხი ვარიანტიდან შეარჩიეთ მოსმენილის შესატყვისი ვარიანტი და პასუხების ფურცელზე X ნიშნით მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა. ბგერათა რიგს მოისმენთ ორჯერ. მოსმენამდე გეძლევათ 5 წამი, რათა გადახედოთ სანოტო ჩანაწერს:

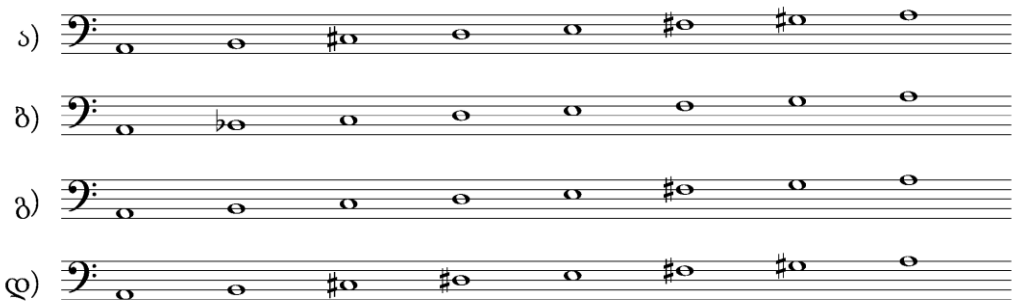

(1) დავალება № 8.

<u>ინსტრუქცია</u>. მოუსმინეთ მუსიკალურ ფრაზას. სანოტო ჩანაწერში მოცემული ოთხი განსხვავებული რიტმული ფიგურაციიდან შეარჩიეთ მოსმენილის შესატყვისი ვარიანტი და პასუხების ფურცელზე X ნიშნით მონიშნეთ შესაბამისი უჯრა. მუსიკალურ ფრაზას მოისმენთ ორჯერ. მოსმენამდე გეძლევათ 5 წამი, რათა გადახედოთ სანოტო ჩანაწერს:

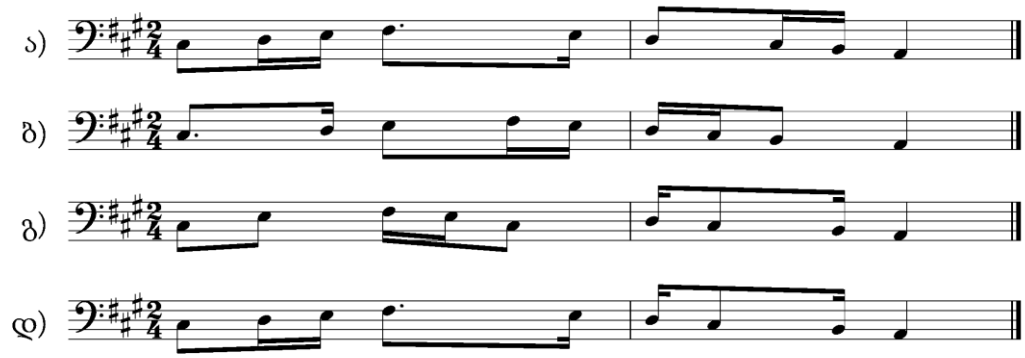

(5) დავალება № 9.
მელოდიური კარნახი.

<u>ინსტრუქცია</u>. მოუსმინეთ მელოდიას და ჩაწერეთ სანოტო სისტემაში. მელოდია ერთხმიანი, რვატაქტიანი და ერთტონალურია. მელოდიის მოსმენისა და ჩაწერისათვის გეძლევათ 15 წუთი. მელოდიას ისმენთ აუდიოჩანაწერში ხუთჯერ; მოსმენებს შორის ორწუთიანი ინტერვალია.

კარნახი მოცემულია ტონალობაში - *<u>სოლ მაჟორი G dur.</u>*

<u>თქვენ მიერ ჩაწერილი მელოდია გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე მოცემულ სანოტო სისტემაში კალმით</u>.

(13) **დავალება № 10.**

მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზი.

<u>ინსტრუქცია</u>. გააანალიზეთ მუსიკალური ნაწარმოების ფრაგმენტი აუდიო და სანოტო ჩანაწერების საფუძველზე. ფრაგმენტს მოისმენთ სამჯერ, მოსმენებს შორის ორწუთიანი ინტერვალით. ჩანაწერის მოსმენამდე გეძლევათ 30 წამი, რათა გადახედოთ დავალების კითხვებს.

კითხვები იხილეთ მომდევნო გვერდზე.

(2) 1. რომელ ვოკალურ ჟანრს ეკუთვნის მოცემული ფრაგმენტი? დაასაბუთეთ თქვენი მოსაზრება.

(3) 2. დაადგინეთ:

ა) ფრაგმენტის ტონალობა;

ბ) 41-52-ე ტაქტებში მოცემული ფრაგმენტის მუსიკალური ფორმა;

გ) 50-52-ე ტაქტებში მოცემულ საკადანსო ბრუნვაში შემავალი აკორდების ჰარმონიული ფუნქციები.

(3) 3. დაახასიათეთ, თუ როგორ ვითარდება ნაწარმოების ფრაგმენტის მხატვრულ-ემოციური მხარე. გააანალიზეთ და აღწერეთ მუსიკალური გამომსახველობის რომელი ხერხებია (როგორი სახის მელოდია, რიტმი, ტემპი, რეგისტრი, ჰარმონია, კილო-ტონალობა, ფაქტურა, ტემბრი და ა. შ.) განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი მოცემული ფრაგმენტის მხატვრული შინაარსის შექმნისათვის.

(2) 4. მოსმენილი ფრაგმენტის მუსიკალური მახასიათებლების საფუძველზე, დაადგინეთ ნაწარმოების შექმნის ეპოქა და კომპოზიტორის ვინაობა.

(3) 5. დაახასიათეთ კომპოზიტორის შემოქმედება, იმსჯელეთ მოცემული ჟანრის მნიშვნელობაზე კომპოზიტორის შემოქმედებაში და აღნიშნეთ, რა სიახლე შეიტანა მან მუსიკის სფეროში. განიხილეთ მოსმენილი ნაწარმოების ისტორიულ-კულტურული კონტექსტი და დაახასიათეთ მუსიკალურ-მხატვრული სახეები.

მუსიკალური ფრაგმენტის სანოტო ჩანაწერი იხილეთ მომდევნო გვერდებზე.

Andante

U_na vo _ ce po_co fa qui nel cor mi vi suo _ no, il mio

cor fe _ ri_ to è gia, e Lin _ dor fu che il pia_gò: Si, Lin_do _ ro mio sa _

21

-rà, lo giu - ra - i, la vin - ce - rò, Si, Lin - do - ro mio sa -

p f

25

-rà lo giu - ra - i, la vin - ce - rò.

-rà lo giu - ra - i, la vin - ce - rò.

p

col canto

28

Il tu - tor ri - cu - se - rò io l'in - geg - no aguz - ze -

p

al - la fin sac che - te - ra e con - ten - ta res - te -

30

-rò. Al - la fin s'ac - che - te - ra e con - ten - taio res - te -

32

rit.

-rò. Si, Lin-do - ro, mio sa-rà, lo giu-

-rò. Si, Lin-do - ro mio sa - rà, lo giu -

f col canto *p*

35

-ra-l la vin - ce-ro. Si, Lin-do - ro mio za-

-ra-i la-vin-ce-ro. Si, Lin-do - ro mio sa-

f

38

Cadenza

-ra, lo giu-ra-i, la vin-ce-rò.

-rà, lo giu - ra - i, la vin - ce - rò.

41

Moderato

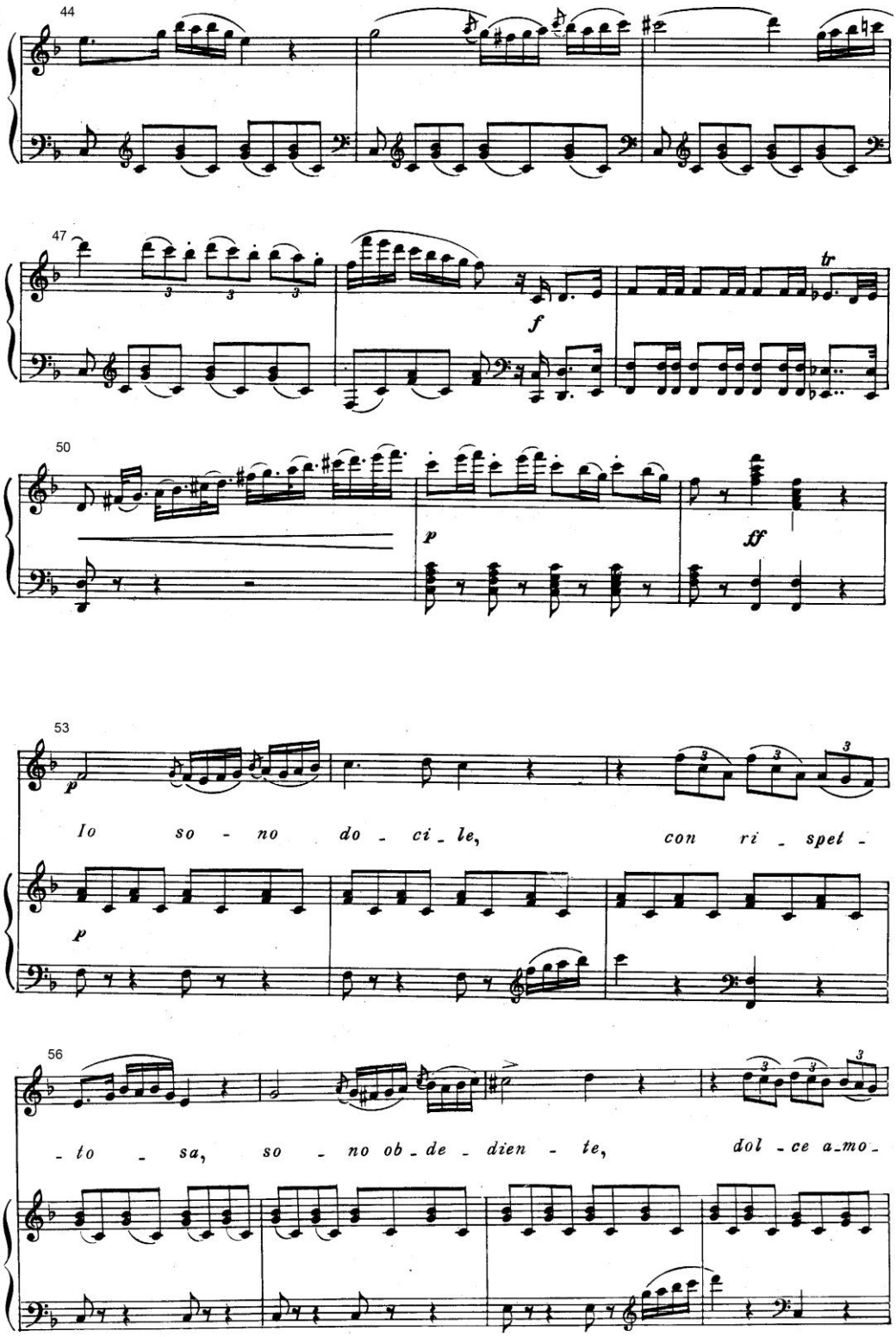
44
47
f
tr
50
p
ff
53
p
Io so - no do - ci - le, con ri - spet -
p
56
- to - sa, so - no ob - de - dien - te, dol - ce a - mo -

60

-ro - sa, mi la-scio reg - ge-re, mi la-scio reg - ge-re, mi fo gui-

63

dar, mi fo gui - dar. Ma se mi toc - ca-no dov'è il mio

p

66

de - bo-le, sa-ro una vi - pe - ra, sa - ro e cen-to

69

trap - po-le pri-ma di ce - de-re fa-ro gio-car, fa - rò gio

trap - po-le pri-ma di ce - de-re, fa-ro gio-car, fa - ro gio -

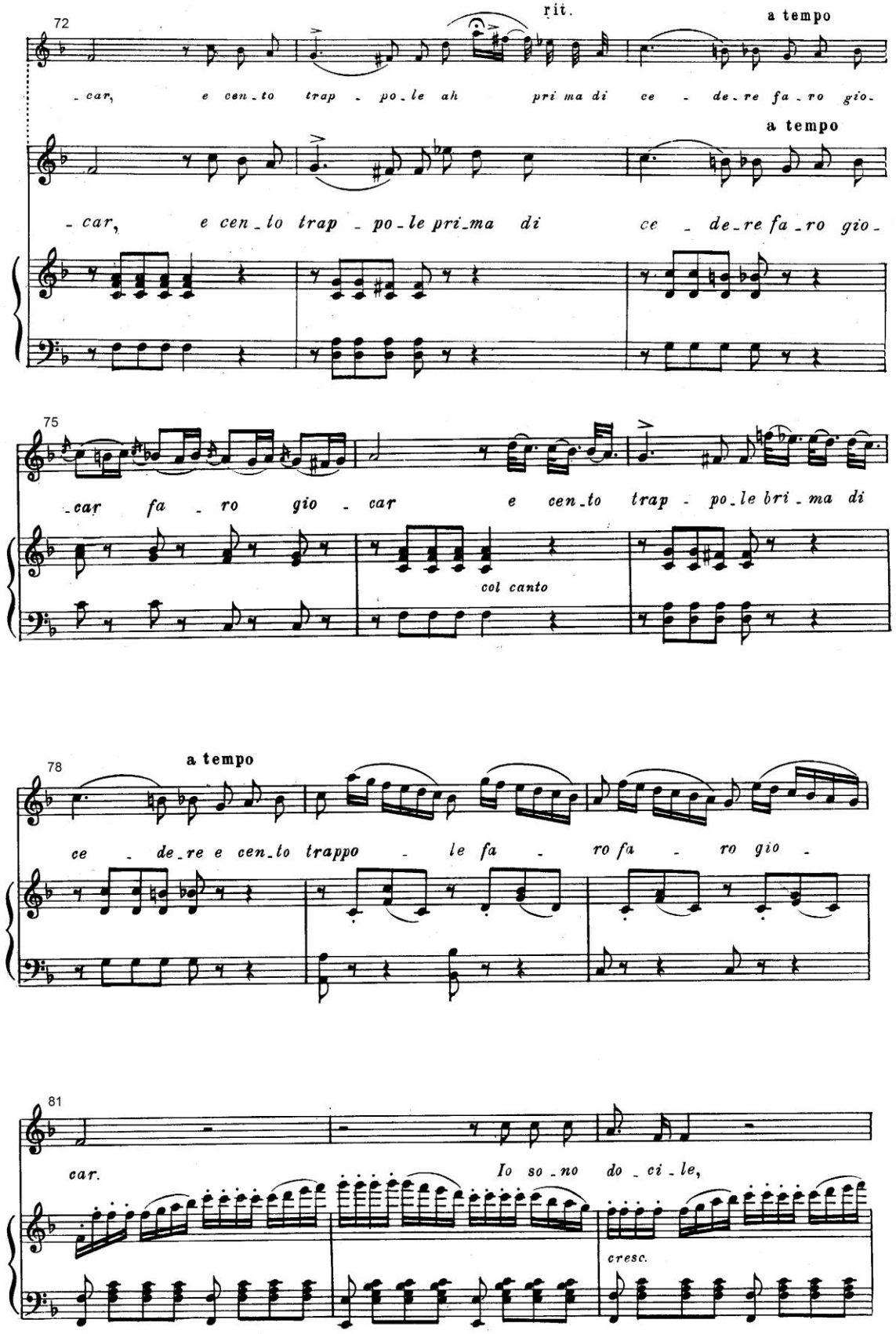
72
rit.
a tempo
-car, e cen-to trap - po-le ah pri ma di ce - de-re fa-ro gio-
a tempo
-car, e cen-lo trap - po-le pri-ma di ce - de-re fa-ro gio-
75
-car fa - ro gio - car e cen-to trap - po-le bri-ma di
col canto
78
a tempo
ce - de-re e cen-lo trappo - le fa - ro fa - ro gio -
81
car.
Io so-no do-ci-le,
cresc.

II ნაწილი

დავალებები № 11-28.

<u>ინსტრუქცია</u>. თითოეულ კითხვას ახლავს ოთხი სავარაუდო პასუხი. მათგან მხოლოდ ერთია სწორი. აირჩიეთ პასუხი და მონიშნეთ X-ით პასუხების ფურცლის შესაბამის უჯრაში. არ გამოიყენოთ არც ერთი სხვა აღმნიშვნელი სიმბოლო (ვერტიკალური თუ ჰორიზონტალური ხაზები, შემოხაზვა და ა. შ.), რადგან ელექტრონული პროგრამა მათ ვერ აღიქვამს. თუ გსურთ პასუხების ფურცელზე მონიშნული პასუხის გადასწორება, მთლიანად გააფერადეთ უჯრა, რომელშიც დასვით X ნიშანი და შემდეგ მონიშნეთ პასუხის ახალი ვარიანტი (დასვით X ნიშანი ახალ უჯრაში). შეუძლებელია, ხელმეორედ აირჩიოთ ის პასუხი, რომელიც გადაასწორეთ. თითოეული სწორი პასუხი ფასდება 1 ქულით.

(1) **დავალება № 11.**

რომელ სიმფონიურ ჟანრს ჩაუყარა საფუძველი ფერენც ლისტმა?

ა) სიუიტას;

ბ) პოემას;

გ) სიმფონიას;

დ) უვერტიურას.

(1) **დავალება № 12.**

რომელი სიმღერა არის კალენდარული ჟანრის?

ა) „ხასანბეგურა“;

ბ) „ნადური“;

გ) „კუჩხი ბედინერი“;

დ) „წინწყარო“.

(1) **დავალება № 13.**

ვინ არის სიმღერა „სულიკოს“ მუსიკის ავტორი?

ა) მელიტონ ბალანჩივაძე;

ბ) ვარინკა წერეთელი;

გ) დიმიტრი არაყიშვილი;

დ) დავით ფაღავა.

(1) **დავალება № 14.**

რომელ ქვეყანაში მოღვაწეობდა იოზეფ ჰაიდნი ცხოვრების ბოლო წლებში?

ა) საფრანგეთში;

ბ) დიდ ბრიტანეთში;

გ) ავსტრიაში;

დ) იტალიაში.

(1) **დავალება № 15.**

რომელ ნაწარმოებში არის გამოყენებული ელექტრონული ჩანაწერი?

ა) ჰექტორ ვილა-ლობოსის „სოფლის პატარა ორთქმავალში“;

ბ) არტურ ონეგერის „პასიფიკ 231-ში“;

გ) სტივ რაიხის „განსხვავებულ მატარებლებში“;

დ) ლეროი ანდერსონის „მარხილით სრიალში“.

(1) **დავალება № 16.**

მუსიკალურ ტერმინთა რომელ დაჯგუფებაშია მოცემული საკრავზე ბგერის მიღებისა და შესრულების ხერხები?

ა) Piano, forte, pianissimo;

ბ) Tranquillo, grazioso, agitato;

გ) Ad libitum, tempo rubato, capriccioso;

დ) Staccato, portamento, vibrato.

(1) **დავალება № 17.**

რომელ ოპერაში გაერთიანდა ბუფასა და სერიას ჟანრების ნიშნები?

ა) კლაუდიო მონტეევერდის „არიადნაში“;

ბ) ამადეუს მოცარტის „დონ ჯოვანიში“;

გ) ქრისტოფ გლუკის „ორფევსსა და ევრიდიკეში“;

დ) ჯაკომო პუჩინის „ტურანდოტში“.

(1) **დავალება № 18.**

ვინ არის ანიმაციური ფილმების „ჩხიკვთა ქორწილისა“ და „წუნა და წრუწუნას“ მუსიკის ავტორი ?

ა) ნუნუ გაბუნია;

ბ) გიორგი ცაბაძე;

გ) მერი დავითაშვილი;

დ) ჯანსუღ კახიძე.

(1) **დავალება № 19.**

რომელი მუსიკალური ფორმა შედგება ნაწილებისაგან - ექსპოზიცია, დამუშავება და რეპრიზა?

ა) სამნაწილიანი;

ბ) პერიოდი;

გ) სონატური;

დ) რონდო.

(1) **დავალება № 20.**

კარლ ვებერის ოპერა „თავისუფალი მსროლელის“ რომელ მოქმედ გმირს *<u>არ აქვს</u>* ვოკალური დახასიათება?

ა) მაქსს;

ბ) აგატას;

გ) სამიელს;

დ) კასპარს.

(1) **დავალება № 21.**

ვინ არის ზაქარია ფალიაშვილის ოპერა „დაისის“ ლიბრეტოს ავტორი?

ა) რევაზ თაბუკაშვილი;

ბ) პეტრე მირიანაშვილი;

გ) ლევან ჭუბაბრია;

დ) ვალერიან გუნია.

(1) **დავალება № 22.**

რომელი მუსიკალური ტერმინი აღნიშნავს ტემპს?

ა) Mesto;

ბ) Dolce;

გ) Presto;

დ) Pesante.

(1) **დავალება № 23.**

რომელ ჯგუფს მიეკუთვნება ქართული ხალხური მუსიკალური საკრავი - *ჩონგური*?

ა) დასარტყამს;

ბ) სიმებიან - ხემიანს;

გ) სიმებიანს;

დ) ჩასაბერს.

(1) **დავალება № 24.**

რომელ ინსტრუმენტულ ჟანრს ახასიათებს განვითარების იმპროვიზაციული ფორმა, კონტრასტული ეპიზოდების მონაცვლეობა, ხალხური სასიმღერო-საცეკვაო რიტმები და ინტონაციები?

ა) ნოქტიურნს;

ბ) ინტერმეცოს;

გ) პრელუდიას;

დ) რაფსოდიას.

(1) **დავალება № 25.**

რომელი კომპოზიტორის მუსიკა დაედო საფუძვლად ევროკავშირის ჰიმნს?

ა) გუსტავ მალერის;

ბ) ფრედერიკ შოპენის;

გ) ჯუზეპე ვერდის;

დ) ლუდვიგ ვან ბეთჰოვენის.

(1) **დავალება № 26.**

რომელი ვოკალურ-ინსტრუმენტული ჟანრის შემადგენელი ნაწილებია: Credo, Sanctus, Agnus Dei?

ა) ორატორიის;

ბ) მესის;

გ) კანტატის;

დ) პასიონის.

(1) **დავალება № 27.**

რომელი ნაწარმოები *<u>არ არის</u>* პროგრამული ჟანრის?

ა) კლოდ დებიუსის პრელუდია „ნაბიჯები თოვლში“;

ბ) იოჰან სებასტიან ბახის „ფრანგული სიუიტა“ №2;

გ) ჟან ფილიპ რამოს „ჩიტების გადაძახილი“;

დ) ფერენც ლისტის ეტიუდი „ჯუჯების ფერხული“.

(1) **დავალება № 28.**

რომელ სიმფონიურ ნაწარმოებში არის გამოყენებული შუა საუკუნეების საგალობელი Dies irae?

ა) ჰექტორ ბერლიოზის „ფანტასტიკურ სიმფონიაში“;

ბ) ნიკოლოზ რიმსკი-კორსაკოვის სიუიტა „შეხერეზადაში“;

გ) ლუდვიგ ვან ბეთჰოვენის უვერტიურა „ეგმონტში“;

დ) კლოდ დებიუსის ციკლ „ნოქტიურნებში“.

დავალებები № 29 - 32.

ნოტიდან აგება

<u>ინსტრუქცია</u>. ააგეთ და პასუხების ფურცელზე მოცემულ სანოტო სისტემაში ჩაწერეთ შემდეგი ინტერვალი, აკორდები და კილო *<u>სი</u>* ნოტიდან:

(1) 29. დიდი სეპტიმა;

(1) 30. მინორული კვარტსექსტაკორდი;

(1) 31. შემცირებული სეპტაკორდი;

(1) 32. ჰარმონიული მინორი.

დავალებები № 33 - 35.

შესაბამისობის დადგენა

<u>ინსტრუქცია</u>. დავალებაში მოცემულია ჩამონათვალის ორი სვეტი. დაადგინეთ შესაბამისობა მათ შორის. მარცხენა სვეტის თითოეულ მონაცემს (1, 2, 3) შეესაბამება მარჯვენა სვეტის <u>*მხოლოდ ერთი*</u> მონაცემი (ა, ბ, გ, დ, ე). ყოველი შერჩეული შესაბამისობა X ნიშნით მონიშნეთ პასუხების ფურცელზე მოცემულ ცხრილში. თითოეული სწორი პასუხი ფასდება 1 ქულით.

(3) **დავალება № 33.**

დაადგინეთ შესაბამისობა ძველებურ ცეკვებსა და იმ ქვეყნებს შორის, სადაც ისინი შეიქმნა:

1. მენუეტი	ა) ესპანეთი
2. სარაბანდა	ბ) საფრანგეთი
3. ალემანდა	გ) იტალია
	დ) ნიდერლანდები
	ე) გერმანია

(3) **დავალება № 34.**

დაადგინეთ შესაბამისობა მუსიკალურ ინსტრუმენტებსა და ჯგუფებს შორის:

1. ვალტორნა	ა) სიმებიან-ხემიანი
2. არფა	ბ) დასარტყამი
3. ჰობოი	გ) ლითონის ჩასაბერი
	დ) ხის ჩასაბერი
	ე) სიმებიანი

(3) **დავალება № 35.**

დაადგინეთ შესაბამისობა ქართულ ოპერებსა და მათ პერსონაჟებს შორის:

1. „დაისი“	ა) მურმანი
2. „დარეჯან ცბიერი“	ბ) კიაზო
3. „მინდია“	გ) ბერდო
	დ) გოჩა
	ე) ჩალხია

დავალებები № 36–40.

„ჭეშმარიტია - მცდარია“

<u>ინსტრუქცია</u>. განსაზღვრეთ, ჭეშმარიტია თუ მცდარი მოცემული დებულება; თუ მიიჩნევთ, რომ დებულება ჭეშმარიტია, შესაბამისი უჯრა X ნიშნით მონიშნეთ; ასეთ შემთხვევაში კომენტარის გაკეთება არ მოგეთხოვებათ; *<u>თუკი ჩათვლით, რომ დებულება მცდარია, მაშინ შესაბამისი უჯრა მონიშნეთ X ნიშნით და გამოყოფილ არეში ჩაწერეთ სწორი განმარტება.</u>*

მცდარი დებულების შემთხვევაში, შეგიძლიათ, მოცემულ განმარტებას შეუსაბამოთ სწორი ტერმინი/სიტყვა ან მოცემული ტერმინი/სიტყვისათვის დაწეროთ სწორი განმარტება. <u>გაითვალისწინეთ</u>, რომ პასუხი არ მიიღება, თუ მოცემული განმარტების დადებით ფორმას შეცვლით უარყოფითით ან პირიქით. თითოეული დავალება ფასდება 1 ქულით.

(1) **დავალება № 36.**

ფორშპილი - სოლო ვოკალური ფორმაა გერმანულ ოპერაში.

(1) **დავალება № 37.**

Decrescendo - მუსიკალური ტერმინია, რომელიც მუსიკალური ტემპის თანდათან შენელებას ნიშნავს.

(1) **დავალება № 38.**

დისონანსი - ეწოდება მელოდიური ფრაზის ან რიტმული ფიგურაციის მრავალჯერ გამეორებას.

(1) **დავალება № 39.**

მონოდია - ეწოდება ერთ ხმაში ან უნისონში შესრულებას.

(1) **დავალება № 40.**

კლაუდიო მონტევერდის ოპერების ლიბრეტოები მხოლოდ მითოლოგიურ სიუჟეტებს ეყრდნობა.

დავალებები № 41 – 42.

ქრონოლოგიის დადგენა

<u>ინსტრუქცია</u>. დაალაგეთ ჩამონათვალი ქრონოლოგიურად უძველესიდან უახლესისაკენ. პასუხების ფურცელზე მოთავსებულ ცხრილში ქრონოლოგიური თანმიმდევრობა აღნიშნულია ციფრებით 1-დან 4-მდე. ჩაწერეთ პასუხები შერჩეული ციფრის გასწვრივ უჯრაში, ანბანის შესაბამისი ასოებით (ა, ბ, გ, დ). თითოეული დავალება ფასდება 1 ქულით.

(1) **დავალება № 41.**

ქრონოლოგიურად დაალაგეთ კომპოზიტორების ჩამონათვალი მათი ცხოვრებისა და მოღვაწეობის პერიოდების მიხედვით:

ა) გუსტავ მალერი;

ბ) ფრანც შუბერტი;

გ) არნოლდ შონბერგი;

დ) რიხარდ ვაგნერი.

(1) **დავალება № 42.**

ქრონოლოგიურად დაალაგეთ იმ კომპოზიტორთა გვარების ჩამონათვალი, რომლებიც მუსიკას ქმნიდნენ კინოფილმებისათვის:

ა) ნინო როტა;

ბ) ჯეიმს ჰორნერი;

გ) ენიო მორიკონე;

დ) ჩარლი ჩაპლინი.

შეფასების სქემა

(2022 წლის ივლისის მუსიკის საგნის საგამოცდო ტესტისათვის)

I მოსმენის ნაწილი

1-8 დავალებები.

(თითოეული სწორი პასუხი ფასდება 1 ქულით).

1.1 ბ)	2.1 დ)	3.1 დ)	4.1 ბ)	5.1 დ)	6.1 ა)	7. ბ)	8. ბ)
1.2 დ)	2.2 გ)	3.2 ბ)	4.2 გ)	5.2 გ)	6.2 ა)		

9. მელოდიური კარნახი.

(მაქსიმალური შეფასების ქულაა 5)

დავალების ინსტრუქციაში მოცემულია კარნახის ტონალობა - სოლ მაჟორი. აპლიკანტმა უნდა ჩაწეროს კარნახის ზომა, მელოდიური და რიტმული ნახატი. შესაბამისად, ფასდება ყოველი ამ მონაცემის სისწორე *(ზომა, ბგერის სიმაღლე და გრძლიობა)*. დავალების მაქსიმალური ქულაა 5. შეცდომების რაოდენობის მიხედვით, დავალება, შეიძლება, შეფასდეს 5, 4, 3, 2, 1 და 0 ქულით.

შეფასების სქემა:

შეცდომების რაოდენობა	შეფასება
0%	5
1%-20%	4
21%-40%	3
41%-60%	2
61%-80%	1
81%-100%	0

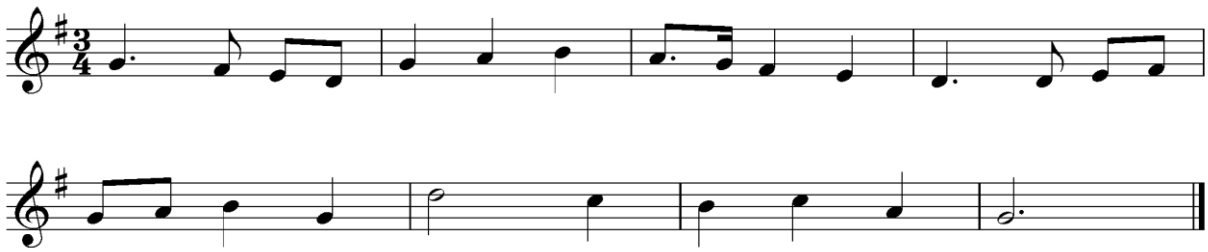

10. მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზი

(შეფასების ჯამური ქულაა 13).

დავალება შედგება 5 საკითხისაგან.

1. **ღია კითხვა.** (2 ქულა)
   მოსმენილი ფრაგმენტი მიეკუთვნება ოპერის ჟანრს, წარმოადგენს სოლო სასიმღერო ნომერს (კავატინას). ამას მეტყველებს საოპერო ხმის ტემბრი, მხატვრული სახის სიღრმე და განვითარება, გამომსახველი საორკესტრო აკომპანემენტი და სხვ.

2. **დახურული კითხვა, მოითხოვს კონკრეტულ პასუხებს.** (3 ქულა)

ა) ფა მაჟორი; (1 ქულა)

ბ) პერიოდის ფორმა; (1 ქულა)

გ) S K64 D T ***ან*** II43 K64 V7 I35. (1 ქულა)

3. **ღია კითხვა.** (3 ქულა)

4. **დახურული კითხვა, რომელიც მოითხოვს კონკრეტულ პასუხებს.** (2 ქულა)

XIX საუკუნე; ჯოაკინო როსინი.

5. **ღია კითხვა.** (3 ქულა)

შეფასების სქემა მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზისათვის	
3 ქულა საკითხი 2. 3. 5. **2 ქულა** საკითხი 1. და 4.	საკითხი სრულყოფილად არის გააზრებული და არგუმენტირებული. აპლიკანტი პასუხობს ყველა მითითებას, რომელსაც მოითხოვს დავალების პირობა. პასუხში ჩანს მოცემული საკითხის გააზრებული ანალიზი. პასუხი გამყარებულია ლოგიკური არგუმენტებითა და დამაჯერებელი მსჯელობით.
2 ქულა საკითხი 2. 3. 5. **1 ქულა** საკითხი 1. და 4.	პასუხში ჩანს საკითხის ცოდნა, აპლიკანტის პასუხი სწორია, მაგრამ მისი მსჯელობა ზოგადია და სქემატური ან აპლიკანტი სრულად არ პასუხობს კითხვაზე.
1 ქულა საკითხი 2. 3. 5.	პასუხში ჩანს საკითხის ნაწილობრივი გააზრება. აპლიკანტი არ პასუხობს პირობაში მოცემულ ყველა მითითებას, მაგრამ მსჯელობიდან ჩანს, რომ აპლიკანტს ესმის პირობაში დასმული საკითხის არსი.
0 ქულა	აპლიკანტი ვერ პასუხობს დავალების მოთხოვნებს. მის პასუხში მეორდება პირობაში მოცემული ინფორმაცია, კომენტარისა და ინტერპრეტაციის გარეშე. დავალების პირობა სწორად არ არის გააზრებული. პასუხში ჩანს, რომ აპლიკანტს არ გააჩნია შესაბამისი ცოდნა. პასუხი არასწორია ან ბუნდოვანი, მოყვანილია არადამაჯერებელი არგუმენტები და განმარტებები.

II ნაწილი

11- 28 დავალებები.

(თითოეული სწორი პასუხი ფასდება 1 ქულით).

11. ბ) 12. გ) 13. ბ) 14. გ) 15. გ) 16. დ) 17. ბ) 18. გ) 19. გ) 20. გ)

21. დ) 22. გ) 23. ა) 24. დ) 25. დ) 26. ბ) 27. ბ) 28. ა)

29 - 32. *სი* ნოტიდან აგება

(თითოეული დავალების შეფასების ქულაა 1).

29. დიდი სეპტიმა

30. მინორული კვარტსექსტაკორდი;

31. შემცირებული სეპტაკორდი;

32. ჰარმონიული მინორი.

29. 30. 31.

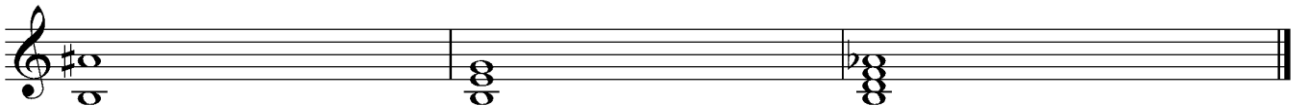

32.

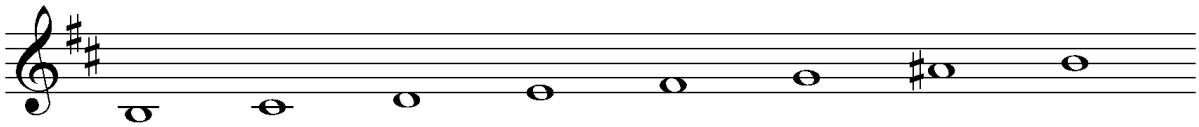

33 - 35. შესაბამისობის დადგენა

(თითოეული სწორი პასუხი ფასდება 1 ქულით).

33.1 ბ)	**34.1** გ)	**35.1** ბ)
33.2 ა)	**34.2** ე)	**35.2** დ)
33.3 ე)	**34.3** დ)	**35.3** ე)

36 - 40. ჭეშმარიტია - მცდარია

(თითოეული დავალების შეფასების ქულაა 1)

36. ჭეშმარიტია ☐ მცდარია ✕

✍ *ფორშპილი* ეწოდება რიხარდ ვაგნერის რეფორმატორული პერიოდის ოპერების საორკესტრო შესავალს.

<u>ან</u> გერმანულ ოპერაში სოლო ვოკალური ფორმა შეიძლება იყოს *არია, არიეტა, სიმღერა, მონოლოგი და სხვ.*

37. ჭეშმარიტია ☐ მცდარია ✕

✍ *Decrescendo* - მუსიკალური ტერმინია, რომელიც ხმოვანების სიძლიერის თანდათან დაკლებას ნიშნავს.

<u>ან</u> მუსიკალური ტერმინი, რომელიც ტემპის თანდათან შენელებას ნიშნავს, არის – *Ritenuto*

38. ჭეშმარიტია ☐ მცდარია ✕

✍ *დისონანსი* ეწოდება ინტერვალის ან აკორდის არაკეთილხმოვან ჟღერადობას.

<u>ან</u> მელოდიური ფრაზის ან რიტმული ფიგურაციის მრავალჯერ გამეორებას *ოსტინატო* ეწოდება.

39. ჭეშმარიტია ✕ მცდარია ☐

✍ _____

40. ჭეშმარიტია ☐ მცდარია ✕

✍ კლაუდიო მონტეევერდის ოპერები ეყრდნობა როგორც მითოლოგიურ, ასევე ისტორიულ სიუჟეტებს.

ან ჯაკოპო პერის ჩვენთვის ცნობილი ორივე ოპერა - „დაფნე“ და ევრიდიკე“ - ეყრდნობა მითოლოგიურ სიუჟეტებს.

41- 42. ქრონოლოგიის დადგენა

41. (დავალების შეფასების ქულაა 1)

1	2	3	4
ბ	დ	ა	გ

42. (დავალების შეფასების ქულაა 1)

1	2	3	4
დ	ა	გ	ბ

ზოგადი რეკომენდაციები ტესტისათვის

ტესტზე მუშაობისას, პირველ რიგში, ყურადღებით გაეცანით თითოეული დავალების შესრულების ინსტრუქციას და მხოლოდ შემდეგ, დავალების პირობას.

დავალება შეასრულეთ, თავდაპირველად, შავი სამუშაოსათვის განკუთვნილ ფურცელზე; პასუხის საბოლოო ვარიანტი აუცილებლად გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე, კალმით. სწორდება მხოლოდ პასუხების ფურცელი. არსად არ მიუთითოთ თქვენი სახელი და გვარი. ასეთი ნაწერი არ გასწორდება.

ტესტზე მუშაობის ხანგრძლივობაა 4 საათი. დრო თავისუფლად შეგიძლიათ გაანაწილოთ მთელ ტესტზე, გარდა მოსმენის ნაწილისა, რომელშიც თითოეული დავალების შესრულებისათვის მითითებულია კონკრეტული დრო (გამონაკლისია მე-10 დავალება).

გისურვებთ წარმატებას!